

International desk research om restgruppen

Rapport

Rådet for
Ungdomsuddannelser

November

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	3
1.1	Resume	4
1.2	Læsevejledning	7
2.	UNGES VEJE Gennem UDDANNELSESSYSTEMET	8
2.1	Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse	8
2.2	Frafald på ungdomsuddannelsesniveau	9
2.3	Deltagelse i uddannelsessystemet	10
2.4	Andel med afsluttet ungdomsuddannelse	12
3.	SAMMENLIGNING AF RESTGRUPPERNE	18
3.1	Restgruppen snævert defineret	18
3.1.1	Overblik over restgruppen med en snæver definition (18-24 år)	18
3.1.2	Udvikling i restgruppen over tid	19
3.1.3	Køn	20
3.1.4	Urbaniseringsgrad	20
3.1.5	Oprindelse	20
3.2	Restgruppen bredt defineret	21
3.2.1	Overblik over restgruppen med en bred definition (15-29 år)	21
3.2.2	Udvikling i restgruppen over tid	23
3.2.3	Alder	24
3.2.4	Køn	26
3.2.5	Uddannelse	26
3.2.6	Urbaniseringsgrad	27
3.2.7	Oprindelse	28
4.	OBSERVATIONER FRA DE ENKELTE LANDE	29
4.1	Danmark	29
4.2	Norge	30
4.3	Sverige	31

4.4	Finland	33
4.5	Holland	34
4.6	Schweiz	35
4.7	Canada / Ontario	37
5.	BILAGSTABELLER (DETALJERET PÅ ALDERSINTERVALLER)	39
5.1	Overblik over restgruppen	39
5.2	Udvikling i restgruppen over tid	41
5.3	Køn	42
5.4	Uddannelse	43
5.5	Urbaniseringsgrad	44
5.6	Oprindelse	45
6.	UDVALGTE REFERENCER	46

1. INDLEDNING

Rådet for Ungdomsuddannelser har udpeget nedenstående emner som fokus for analyse af restgruppen i internationalt perspektiv.

Undersøgelsesemner:

FASE 1

1. *Antal/andele af ungdomsårgang*
 - Internationale og nationale statistikker, opgørelser og lign. (desk research)
2. *Aldersfordeling og lign.*
 - Internationale og nationale statistikker, opgørelser og lign. (desk research)

FASE 2

3. *Kortlægge tilbud til rådighed for/rettet mod denne gruppe*
 - Desk research – step 1
 - Indhentning og bearbejdning af yderligere data (kvalitativ karakter) – step 2 (evt.)
4. *Kortlægge undersøgelser og analyser af 'hvad der virker' og hvor meget*
 - Desk research – step 1
 - Indhentning og bearbejdning af yderligere data (kvalitativ karakter) – step 2 (evt.)

Epinion har med nærværende rapportering belyst de første 2 punkter (FASE 1).

En række nationale såvel som internationale statistikker omhandler unges aktivitet i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. De unges uddannelsesadfærd er således relevant både på et individuelt og samfundsøkonomisk niveau. I de seneste år er der blevet fokuseret meget på de såkaldte restgrupper, og organisationer som OECD og Eurostat har oparbejdet statistikker, der gør det muligt – trods til tider store metodiske udfordringer – at sammenligne landene.

Emnet for denne undersøgelse er restgrupperne i syv lande. I den netop gennemførte desk research for Danmark fokuseredes på den andel af en ungdomsårgang, som syv år efter afsluttet folkeskoleuddannelse ikke havde afsluttet en ungdomsuddannelse. I Danmarks tilfælde har den såkaldte Uddannelsesprofilmodel muliggjort udarbejdelse af meget præcise uddannelsesprofiler for en årgang et antal år efter grundskoleafslutning. Modellen bygger på data fra det Integrerede Elevregister og kan ikke umiddelbart sammenlignes med de udvalgte landes datasystemer. Men Norge, Sverige, Finland, Holland, Schweiz og Canada har alle (som Danmark) indrapporteret uddannelsesdata til OECD's Education at a Glance. Dette gør det muligt at sammenligne uddannelsesfrekvenser på sekundært niveau.

Endnu mere vigtigt indrapporteres til både Eurostat og OECD data for den såkaldte NEET-gruppe (unge, som ikke er i uddannelse, ikke er i beskæftigelse og ikke er i træningsforløb). NEET er en noget bredere definition af restgruppen end den, som knytter sig til den danske profilmodel. Der er også unge med i NEET-gruppen, som er nået ud over grundskoleniveau, men som trods det, på det givne tidspunkt for måling, ikke er i uddannelse, beskæftigelse eller træning.

For at skabe bedst mulig sammenhæng mellem profilmodelanalyse og NEET-analyse har vi i et særligt kapitel fokuseret på Early School Leavers, som er en mere snæver definition af restgruppen. Denne gruppe defineres som unge i alderen 18-24 år, der højst har gennemført grundskolen, og som hverken er i uddannelse, træning eller arbejde. Canada er ikke med i denne statistik, men vi har

dækket landet relativt grundigt. Da Ontario ligger tættere på niveauet i de udvalgte lande, indgår denne provins i de fleste tabeller.

Samlet set danner dette basis for den i praksis bedst mulige sammenligning af de udvalgte lande, som kan laves for restgrupperne.

Der har ikke før været forsøg på at sammenstille profilmodelresultater, Early School Leavers og NEET-statistik. Det fremhæves ofte, at sammenligninger mellem lande af komplekse statistiske størrelser er vanskelige, om ikke umulige. Den foreliggende analyse har bekræftet, at sammenligningen er kompleks. Men selve eksistensen af de fælles indikatorer i OECD og Eurostat viser, at det er muligt at have en fælles referenceramme.

Til en evt. FASE 2 (punkt 3 og 4 ovenfor) vil Epinion særligt anbefale, at Holland og Schweiz studeres nærmere. Holland har vist evnen til at få de unge hurtigt og effektivt igennem. Schweiz har stadig sit stærke erhvervsuddannelsessystem. Men de 2/3 der går den ikke-akademiske vej fortjener et nærmere eftersyn, både kvantitativt og kvalitativt

Den canadiske provins Ontario har de seneste år været til stor inspiration for danske uddannelsesspecialister. Bl.a. fordi man på 10 år har forbedret sine PISA-resultater betydeligt. Man har især sat set på at hæve niveauet for de svageste elever, hvilket har givet en betydelig reduktion i restgruppen. Som konsekvens ligger Ontario og Canada fint placeret inden for G20-gruppen, men blandt vore udvalgte lande ligger også Ontarios restgruppe stadig over gennemsnittet. Ontarios udvikling illustrerer, at et aktivt uddannelsespolitisk fokus kan give betydelig effekt.

1.1 RESUME

Resultaterne i denne rapport bekræfter, at de udvalgte lande ligger internationalt i top, hvad angår restgruppens størrelse. Alligevel har de dog en sådan størrelse, at de udgør et samfundsmæssigt problem. For nogle lande skyldes en beskeden restgruppe især en høj uddannelsesfrekvens for ungdomsuddannelserne. For andre en relativt lav ungdomsledighed og ofte en særlig indsats for aktivering af de unge.

Resultaterne kan i øvrigt resumeres i følgende punkter:

- **RESTGRUPPEN** er i denne rapport analyseres i henhold til både en snæver og bred version, da dette tilsammen giver den bedst mulige sammenligning mellem de syv udvalgte lande. *Restgruppen kan defineres bredt*, som den andel af de 15-29 årige som ikke er i uddannelse, træning eller arbejde (NEET). *Restgruppen kan defineres snævert*, som den andel af de 18-24 årige, som højest har gennemført grundskolen, og som ikke er i uddannelse, træning eller arbejde (Early School Leavers).
- **Restgruppen i SNÆVER forstand (Early School Leavers)** er mindst i Schweiz (2,4 %) efterfulgt af Norge (3,2 %) og Holland (3,7 %). Andelen er 4,1 % i Danmark. Billedet ændrer sig lidt hvis gruppen udvides til også at omfatte dem i beskæftigelse. Norge og Finland har den største andel i denne gruppe, mens Schweiz og Sverige ligger i bunden.

- **Over tid** har der ikke været væsentlige forskydninger landene i mellem, men de unge i Danmark blev forholdsvis hårdt ramt af den økonomiske krise, idet restgruppens størrelse steg til et højere niveau i 2010-2012.
- **Køn** spiller en rolle i Danmark og Finland, hvor mændene er overrepræsenteret i restgruppen, mens dette ikke er tilfældet i Holland, Sverige, Norge og Schweiz, hvor mænd og kvinder ligger på samme niveau.
- **Oprindelse** er en væsentlig parameter. Der er betydelig forskel på de, der er født henholdsvis i landet og i udlandet. Andelen af unge i restgruppen er således væsentlig højere blandt unge født i udlandet. Der er ikke tal for Danmark. Den mindste forskel er i Holland, hvor 3,5 % af de unge som er født i Holland er i restgruppen og 5,0 % er de unge født i udlandet. I Norge og Finland er restgruppen blandt de udenlandsk fødte dobbelt så stor som blandt de unge, født i landet. I Sverige og Schweiz er forskellene endnu større.
- **Urbanisering.** Fordelingen på henholdsvis storbyer, byer/forstæder og landdistrikter varierer fra land til land. I de skandinaviske lande har større byer de mindste restgrupper. I Holland og Schweiz er der derimod ingen væsentlige forskelle i forhold til urbaniseringsgrad.
- **Restgruppen i BRED forstand (NEET)** er mindst i Norge, hvor 7,1 % hverken er i uddannelse eller arbejde, og størst i Ontario og Finland, hvor henholdsvis 13,2 % og 11,8 % hverken er i uddannelse eller arbejde. Danmark ligger lavt med en restgruppe på 7,3 %. For alle lande gælder, at størstedelen af restgruppen er uden for arbejdsstyrken.
 - **Andelen i uformel uddannelse** (træning) svinger i de udvalgte lande fra 1 til 3 %. Danmark ligger her højest tæt fuldt af Sverige. Et eksempel på uformel uddannelse er forbedrende uddannelse så som AVU, hf enkeltfag og produktionsskoler. Lavest ligger Holland med kun 1 %. Defineres restgruppen som dem, der hverken er i formel uddannelse eller arbejde, ligger Danmark ganske højt med en restgruppe over 10 %. Holland ligger lavest med 8,6 %.
 - **Udviklingen i restgruppens** størrelse i de udvalgte lande har generelt været stigende fra 2006 til 2014. I Sverige og Schweiz har udviklingen dog været relativt stabil. I 2006 havde Danmark den mindste andel af en ungdomsårgang i restgruppen. Den steg dog relativt meget frem til 2012, hvorefter den er faldet igen. I 2014 ligger Ontario og Finland noget over 10 %. De tre skandinaviske lande, Holland og Schweiz ligger alle på nogenlunde samme niveau mellem 7 og 8 %.
 - Blandt de **15-19 årige** er langt hovedparten stadig i uddannelse, og meget få er i fuld-tidsbeskæftigelse. Restgruppen er beskeden. I Danmark er den på 3 %, hvilket er lidt større end i Holland og Norge. Ontario topper listen med over 6 %. Finland og Schweiz ligger begge over 5 %. Blandt de **20-24 årige** er restgruppen noget større. Danmark er i denne aldersgruppe det land, som har den mindste restgruppe, men den er alligevel så høj som 8,4 %. Norge og Holland ligger en anelse højere, mens Sverige og Schweiz har ca. 10 %. Finland og Ontario har restgrupper på ca. 15 %. Blandt de **25-29 årige** er det

kun Schweiz og Sverige som ligger under 10 %. Danmark, Norge og Holland har restgrupper på lidt over 10 %, mens Finland og Ontario – som for de 20-24 årige – ligger på ca. 15 %.

- **Køn** spiller ikke en afgørende rolle. I fem af landene er restgruppen blandt kvinderne højest. I Schweiz og Finland ligger mænd og kvinder på samme niveau.
- **Oprindelse** er en væsentlig parameter. Der er betydelig forskel på de, der er født i landet og i udlandet. Andelen af unge i restgruppen er således væsentlig højere blandt unge født i udlandet. Den mindste forskel er i Danmark, hvor 6,9 % af de unge som er født i Danmark er i restgruppen og 9,9 % er de unge født i udlandet. I Norge, Sverige og Schweiz er restgruppen blandt de udenlandsk fødte dobbelt så stor som blandt de unge født i landet. Den største forskel ses i Holland. Ses der derimod på gennemførelse klarer Danmark sig mindre godt, idet fuldførelse blandt indvandrere er lavere end i sammenligningslandene.
- **Urbanisering.** Fordelingen på henholdsvis storbyer, byer/forstæder og landdistrikter varierer meget fra land til land. I Holland og Schweiz er der kun mindre forskelle. I de skandinaviske lande har landdistrikterne de største restgrupper, særlig for aldersgruppen mellem 20 og 29 år. Dette skyldes, at dem der tager en gymnasial ungdomsuddannelse typisk flytter til en større by for at få en videregående uddannelse.
- En væsentlig faktor, der bestemmer restgruppens størrelse er **OVERGANGEN fra grundskolen til ungdomsuddannelsessystemet**. Der tænkes både på overgangen til lower secondary og higher secondary. Her spiller opbygningen af skolesystemet en væsentlig rolle. Hvor uddannelsesfrekvensen i Danmark falder fra ca. 100 % blandt de 15 årige til ca. 90 % blandt de 17 årige, så har særligt Holland, Canada, Sverige uddannelsesfrekvenser tæt på 100 % for denne aldersgruppe. De lykkedes altså med at holde en stor andel af de unge i det ordinære uddannelsessystem i længere tid. Som eksempel har man i Holland et samlet sekundært uddannelsessystem, der starter allerede ved det tolvte år, og hvor man der har glidende overgang mellem lower og upper secondary education. Danmark har efter 5 år en ganske lav andel, der ikke er fortsat efter grundskolen. Men overgangen tager tid mht. til overgang til kompetencegivende ungdomsuddannelse. Blandt unge, der har taget 10 klasse, er der efter 27 måneder over 10 % som ikke er i gang med ungdomsuddannelse. Sverige har en meget høj andel, der overgår til ungdomsuddannelse. 98 % fortsætter fra grundskole til gymnasium. I øvrigt fokuserer andre lande ikke så meget på denne overgang, bl.a. fordi data ikke findes. I stedet for overgange fokuseres på andele, der er under uddannelse eller afslutter uddannelse, set i forhold til ungdomsårgangens størrelse.
- En væsentlig faktor, der bestemmer restgruppens størrelse er **FRAFALDET på ungdomsuddannelserne**. De gymnasiale uddannelser har mindre frafald end erhvervsuddannelserne. Danmark ligger i midten af feltet med 89 % fuldførelse, mens Finland og Holland har over 90 %, og Norge og Sverige ligger under 85 %. Det er fortsat frafaldet på erhvervsuddannelserne som giver det store bidrag til den danske restgruppe. Frafaldsprocenten på erhvervsuddannelserne i Danmark er den største blandt de udvalgte lande. Med en fuldførelsesprocent på

53 ligger Danmark således væsentligt under de øvrige nordiske lande, der har fuldførelsesprocenter mellem 60 og 75.

- En væsentlig faktor, der bestemmer restgruppens størrelse er andelen, **som AFSLUTTER en ungdomsuddannelse**. Er denne høj, er restgruppen alt andet lige også lavere. 84 % af de unge i OECD-området afslutter en ungdomsuddannelse. I G20 landene er det 80 %. Der er med andre ord 16 % i OECD-området, som ikke afslutter en ungdomsuddannelse. Blandt de udvalgte lande ligger Holland og Schweiz med 94 %, Finland med 93 % og Danmark med 92 % i forhold til afsluttet ungdomsuddannelse. Norge og Canada ligger i det senest målte år begge med 88 % og dermed også over OECD-gennemsnittet på 84 %.

Gennemførelse af den gymnasiale ungdomsuddannelse sker tidligst i Holland og Canada, hvor størstedelen bliver færdig som 17 årig. I Danmark, Sverige og Norge er det som 18 årig og Schweiz og Finland som 19 årig. Som tidligere nævnt skyldes forskellen forskellige opbygninger af uddannelsessystemet.

For erhvervsuddannelserne kulminerer gennemførelsen igen tidligst i Holland sammenlignet med Danmark og Schweiz. Danmark er kendetegnet ved, at en større andel af dem der gennemfører en erhvervsuddannelse er i midten eller slutningen af 20'erne.

1.2 LÆSEVEJLEDNING

Kapitel 2 fokuserer på de centrale uddannelsesvariable, herunder overgang til ungdomsuddannelse og fuldførelse på samme niveau med OECD og nationale statistikker som hovedkilder. **Kapitel 3** sammenligner restgrupperne i de syv udvalgte lande for en række variable med Eurostat som hovedkilde. Restgruppen defineres henholdsvis med en snæver (afsnit 3.1) og en bred (afsnit 3.2) definition. **Kapitel 4** belyser strukturerne i de enkelte lande og inddrager enkelte nationale undersøgelser. **Kapitel 5** indeholder bilagsmateriale og **kapitel 6** udvalgte referencer.

2. UNGES VEJE Gennem UDDANNELSESSYSTEMET

En af de primære årsager til at havne i restgruppen er manglende afslutning af en ungdomsuddannelse. Dette gælder globalt set, men i særdeleshed i OECD-landene, hvor en manglende ungdomsuddannelse er et alvorligt handicap – ikke mindst i arbejdslivet. I de følgende afsnit sammenlignes landene mht. overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse samt frafald og fuldførelse i ungdomsuddannelsessystemet.

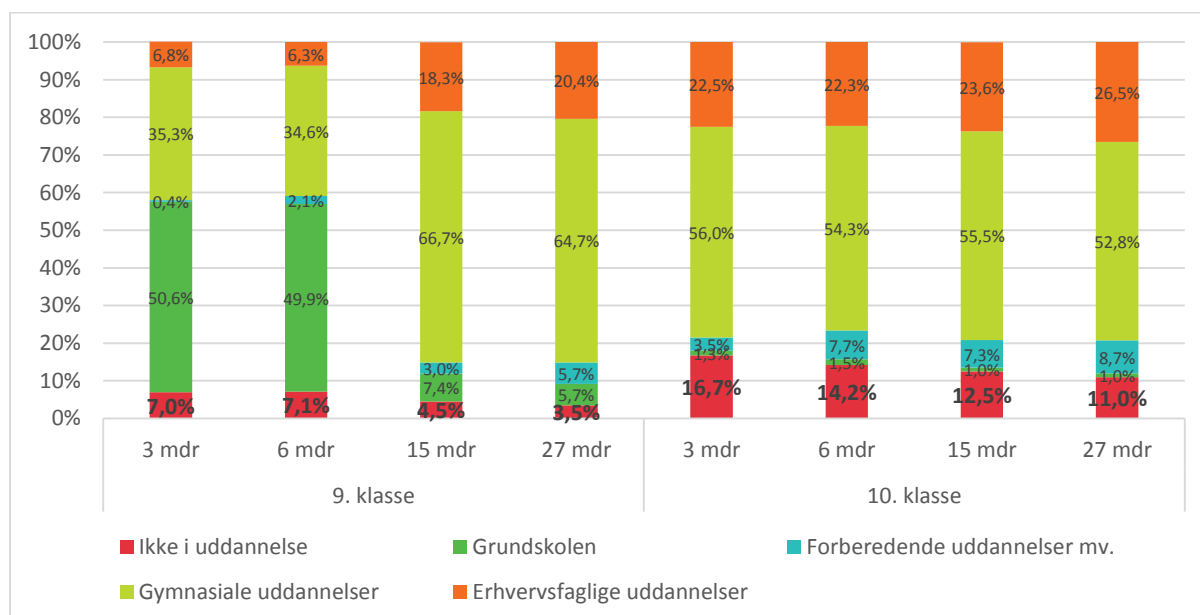
2.1 OVERGANG FRA GRUNDSKOLE TIL UNGDOMSUDDANNELSE

Der er flere måder at beskrive overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse på. I Danmark gav Ungedatabasen et unikt billede af overgangsproblematikken for de 15-17 årige. Den er dog ikke opdateret siden december 2012, hvilket skyldes manglende indrapportering fra kommunerne. Hvis man medregner ikke-kompetencegivende uddannelser som produktionsskoler mv. er man helt oppe på, at ca. 99 % fortsætter i en aktivitet efter grundskolen.

Til gengæld for manglende rapportering til Ungedatabasen har MBUL løbende opdateret overgangstavler fra grundskolen med tværsnit efter 3, 6, 15 og 27 måneder.

Andelen uden påbegyndt uddannelse et antal måneder efter 9. klasses afslutning er beskeden, mens den er noget højere for de, der har taget 10. klasse. Andelen falder for hver periode. 27 måneder efter afsluttet 10. klasse er der dog stadig over 10 %, som ikke er i gang med en uddannelse. Her kan dog være en mindre andel, som har været i gang med erhvervsuddannelse, men allerede er faldet fra.

Figur 1. Overgang fra grundskole til ungdomsuddannelser 3, 6, 15 og 27 måneder efter afsluttet 9. og 10. klasse

Kilde: UVM. 2012-2014.

Vi ved fra uddannelsesprofilmodellen, at 5 år efter grundskolen er kun 2,6 % ikke i gang med en fortsat uddannelse. På langt sigt (25 år) er andelen der aldrig fortsætter efter grundskole nede på 1,3 %.

Det bemærkes, at denne restgruppe i snæver forstand ikke er den der måles på som uddannelsespolitisk målsætning. Det er andelen med afsluttet ungdomsuddannelse (jf. afsnit 2.3).

Overgangsproblematikken har ikke haft samme bevågenhed i sammenligningslandene, fordi man simpelthen ikke beregner disse overgange. Man arbejder, som i OECD og Eurostat, med deltagelsesfrekvenser (participation rates), hvor hhv. tilgang, bestand og fuldførte sættes i forhold til de relevante ungdomsårgange.

Vi har dog en sikker viden fra Sverige om overgangen fra grundskole. Som det vil fremgå af kapitel 4, er det hele 98 %, som fortsætter i (enheds)gymnasiet.

I Finland er der 9 % som ikke umiddelbart fortsætter efter det obligatoriske 9. år. Denne andel har været stigende siden 2005. Der er dog som i Danmark på lidt længere sigt under 2 % som ikke kommer i gang efter folkeskolen

I Schweiz er den umiddelbare overgang fra lower secondary niveau til upper secondary niveau kun 83 %, og der er ikke præcise tal for, hvor mange der eventuelt efter en pause vender tilbage og starter en ungdomsuddannelse.

2.2 FRAFALD PÅ UNGDOMSUDDANNELSESNIVEAU

De gymnasiale uddannelser har mindre frafald end erhvervsuddannelserne.

På de gymnasiale uddannelser ligger Danmark i midten af feltet med 89 % fuldførelse, mens Finland og Holland har over 90 %, og Norge og Sverige ligger under 85 %.

Det er fortsat frafaldet på erhvervsuddannelserne, som giver det store bidrag til den danske restgruppe. Frafaldsprocenten på erhvervsuddannelserne i Danmark er den største blandt de udvalgte lande. Med en fuldførelsesprocent på 53 ligger Danmark således væsentligt under de øvrige nordiske lande, der har fuldførelsesprocenter mellem 60 og 75. Det særlige danske vekseldannelsessystem har sine fordele, men manglende praktikpladser øger også frafaldet.

Tabel 1. Fuldførelsesprocenter på hhv. gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser

	Gymnasiale uddannelser	Erhvervsuddannelser	Samlet
Canada			73
Danmark	89	53	73
Finland	92	74	82
Holland	94	73	82
Norge	83	60	72
Sverige	84	75	80
Schweiz	-	-	-

Kilde: OECD

Der er stor forskel på fuldførelsesprocenten blandt unge på en ungdomsuddannelse, når der opdeles i henhold til forældres uddannelsesbaggrund. Tabellen nedenfor giver den fulde oversigt, og som det ses, er indikatoren kun beregnet for de nordiske lande. Blandt unge med forældre, som har grundskolen som højeste niveau, har Sverige og Finland den højeste fuldførelsesprocent på ungdomsuddannelsesniveau, hvor over 2/3 gennemfører. Danmark og Norge ligger på ca. 50 %.

Sverige og Finland er også bedst til at føre unge med forældre på erhvervsuddannelsesniveau igennem. Sverige er i spidsen med 80 %, mens Danmark ligger på 72 % og Norge 69 %. Unge med forældre, der har afsluttet uddannelse på videregående niveau, gennemfører for 88 % vedkommende i Sverige og Finland mod 84 % af de danske unge og 83 % af de norske. For unge, der kommer fra denne højtuddannede forældregruppe, er der betydeligt mindre forskel på de nordiske lande end for gruppen med lavt uddannede forældre. Forskellen i fuldførelse mellem grundskolegruppen og den videregående uddannelsesgruppe svinger mellem 21 og 34 % med størst forskel i Norge og mindst i Sverige og Finland. Sverige og Finland har et mere lige ungdomsuddannelsessystem, men lidt færre kommer dog igennem, fordi man mangler vekseluddannelser samt opfølgningsinitiativer som fx den danske Ungepakke.

Tabel 2. Fuldførelsesprocent på ungdomsuddannelse betinget af forældres uddannelsesniveau

	Grundskole	Erhvervsuddannelse	Videregående uddannelse	Forskel ml. grundskole og videregående uddannelse
Danmark	54	72	84	30
Norge	49	69	83	34
Sverige	67	80	88	21
Finland	67	78	88	21
Holland	-	-	-	-
Schweiz	-	-	-	-
Canada	-	-	-	-

Kilde: OECD

Der er en betydelig forskel på niveauet for indvandrere (1. generation) og efterkommere (2. generation). Det gælder særligt for Norge, hvor 68 % af efterkommerne gennemfører og kun 52 % i indvandrergruppen. Mindst er forskellen i Sverige, hvor nærmest lige store andele gennemfører (indvandrere 74 % og efterkommere 76 %). Finland og Sverige ligger igen noget højere end Danmark og Norge. Holland ligger midt imellem.

Tabel 3. Fuldførelsesprocent på ungdomsuddannelse for indvandrere/efterkommere

	1. generation	2. generation
Danmark	57	64
Norge	52	68
Sverige	74	76
Finland	70	78
Holland	67	73
Schweiz	-	-
Canada	-	-

Kilde: OECD

2.3 DELTAGELSE I UDDANNELSESSYSTEMET

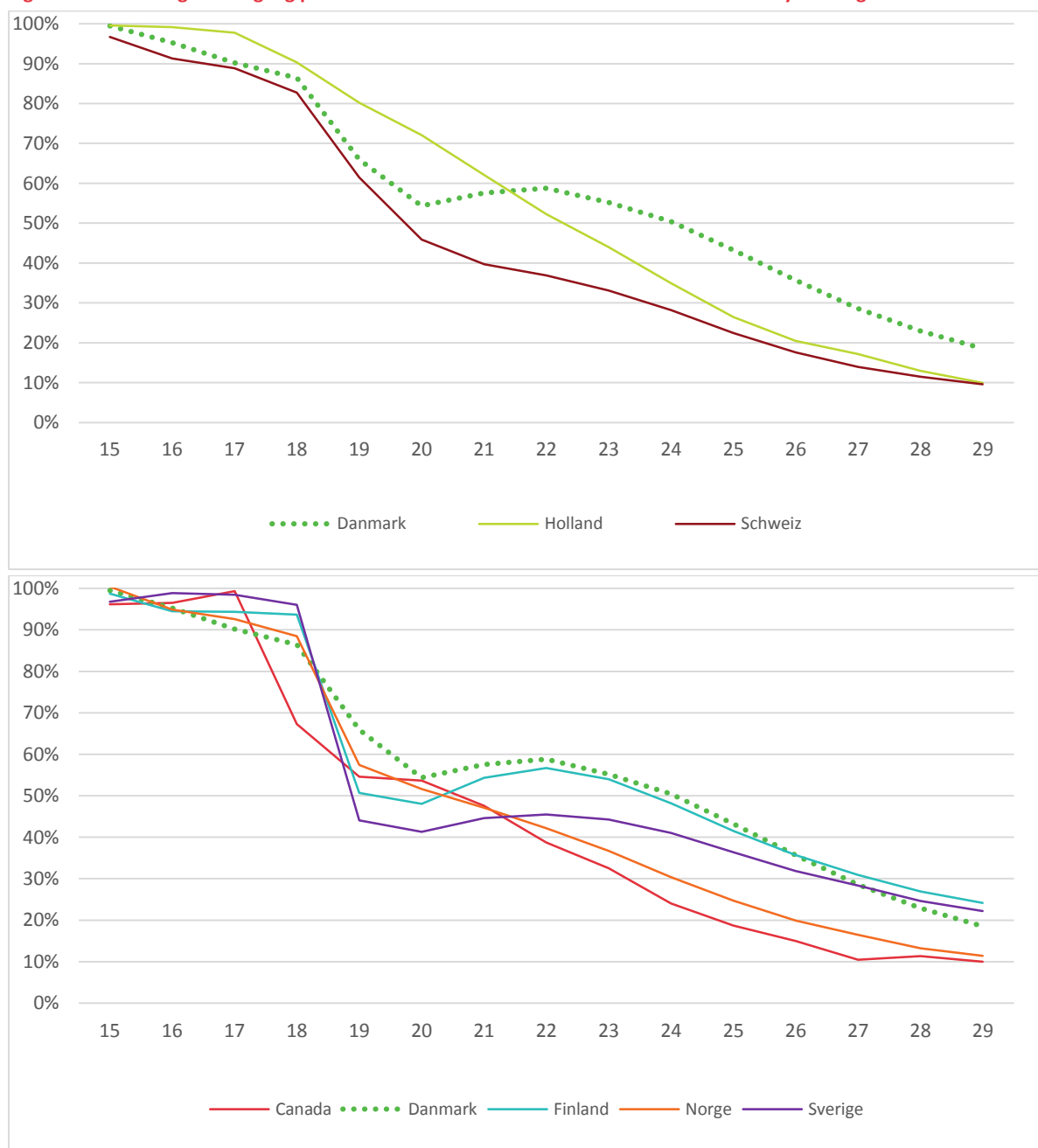
Deltagelsen i uddannelsessystemet belyses ved at se på, hvor stor en andel af en ungdomsårgang, som er under uddannelse. Analysen omfatter de 15-29 årige. Som det fremgår af figuren nedenfor, er der relativt parallelle forløb for andelen af 15-29 årige, som er under uddannelse i de enkelte lande. Man kunne også kalde det for en kurve for "afvikling" af uddannelse inden beskæftigelsesperioderne for alvor starter. Schweiz, Canada, Holland og Norge er nået længst ned med hensyn til uddannelsesandel, når de unge er i slutningen af 20'erne, men Sverige, Danmark og Finland endnu har

andele på over 20 % i uddannelse. De ældre studerende findes både på erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Den stiplede linje, som viser andelen under uddannelse i Danmark for hvert et-års-interval, viser tydeligt, at mange unge forlader uddannelsessystemet omkring de 18 år og vender tilbage igen i starten af 20'erne.

Kurverne afspejler de enkelte landes karakteristika. Canadierne har pæne sekundære uddannelsesfrekvenser, men de ligger dog lavest i denne gruppe af udvalgte lande. Holland udmærker sig ved hurtighed og effektivitet. De skandinaviske lande og Schweiz har høje uddannelsesfrekvenser, men går relativt langsomt igennem.

Figur 2. Andel af ungdomsårgang på 1-aldersintervaller som er under uddannelse for de syv udvalgte lande

Kilde: OECD.

Hvor uddannelsesfrekvensen i Danmark falder fra ca. 100 % blandt de 15 årige til ca. 90 % blandt de 17 årige, har særligt Holland, Canada, Sverige uddannelsesfrekvenser tæt på 100 % for denne aldersgruppe. De lykkedes altså med at holde en stor andel af de unge i det ordinære uddannelsessystem i længere tid. I dele af Canada (bl.a. Ontario) er der obligatorisk skolegang, til man fylder 18 år. I Holland er det ikke tilfældet, men opbygningen af skolesystemet har i praksis den samme effekt (se grafisk fremstilling af skolesystemet i kapitel 4). Det samme gør sig gældende i Sverige.

2.4 ANDEL MED AFSLUTTET UNGDOMSUDDANNELSE

Andelen der afslutter en ungdomsuddannelse er dels et resultat af overgangen fra grundskole, dels af frafaldet på ungdomsuddannelserne. 84 % af de unge i OECD-området afslutter en ungdomsuddannelse. I G20 landene er det 80 %. Der med andre ord 16 % i OECD-området, som ikke afslutter en ungdomsuddannelse.

Blandt de udvalgte lande ligger Holland og Schweiz med 94 %, Finland med 93 % og Danmark med 92 % i forhold til afsluttet ungdomsuddannelse. Norge og Canada ligger i det senest målte år begge med 88 % og dermed også over OECD-gennemsnittet på 84 %. Sverige ligger lidt overraskende under OECD-gennemsnittet med 77 %, men det skyldes, at voksenuddannelse på ungdomsuddannelsesniveau efter et afbrud ikke tæller med. Målte Sverige ligesom andre OECD-lande, ville forskellen være lille. Slovenien har den højeste andel med en afsluttet ungdomsuddannelse fulgt af Island, Tyskland og Holland. Danmark ligger på en 11. plads.

Som det fremgår af tabel 4, kan der med den givne metode være svingninger i andelenes år for år. For Danmarks vedkommende har der været en stigning, der svarer til den, man også har målt med uddannelsesprofilmodellen. Finland har konsekvent ligget meget højt.

Selvom Danmarks tal har samme tendens med OECD-metoden som med profilmodellen, er metoderne forskellige. De øvrige lande og OECD har ikke en profilmodel, men antal fuldførte sættes i forhold til relevante ungdomsårgang. OECD-tallene stemmer alt andet lige bedst overens med et tværsnit efter 10 år. I de danske tal har man dog også fået de 'ældre afsluttede' med.

Den lave svenske andel har ud over den ovennævnte tekniske årsag også noget at gøre med den høje indvandrer/efterkommer andel. Som det fremgår af tabel 4, er det ca. 3/4, som fuldfører. Der er også lavere uddannelsesfrekvens i gruppen af 'oprindelige' svenskere.

Tabel 4. Udvikling i andel af en ungdomsårgang med fuldført ungdomsuddannelse (2008-2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Canada	81	81	85	88	
Danmark	83	85	86	90	92
Finland	93	95	93	96	93
Holland	-	-	-	92	94
Norge	91	91	87	90	88
Sverige	74	74	75	75	77
Schweiz	88	92	94	-	-

Kilde: OECD.

Note: Anvendt metode er at sætte antal fuldførte i forhold til den typiske kandidatalder

Som det fremgår af tabel 5, er uddannelsesfrekvenserne blandt de under 25 årige ganske forskellig fra dem, der måles for alle, inkl. ældre studerende på erhvervsuddannelserne. Når andelen kommer over 100 % skyldes det dobbeltuddannelse – altså både gymnasial uddannelse og erhvervsuddannelse. Tabellen bekræfter, at Danmark nu har en meget lavere andel af erhvervsuddannede blandt de yngre end lande som Schweiz, Holland og Finland. Kun Norge og Canada har lavere andele med erhvervsuddannelse.

Schweiz har en særlig stor andel med erhvervsuddannelse (dog inkl. andre professionsuddannelser) på ca. 2/3 mod kun 1/4 i Danmark. Som bekendt har denne stærke placering for erhvervsuddannelserne i Schweiz været en stor inspiration for andre lande, herunder Danmark. Igen skal dog erindres, at der på ungdomsuddannelsesniveaet indgår andre professionsuddannelser end dem, som OECD definerer som erhvervsuddannelse. Til gengæld er den gymnasiale uddannelse i Schweiz en mere "ren" forberedelse til universitetsuddannelse og lign.

Tabel 5. Udvikling i andel med fuldført ungdomsuddannelse – under 25 år

	Andel med en ungdomsuddannelse	Gymnasial ungdomsuddannelse	Erhvervsfaglig ungdomsuddannelse
Canada	83	82	1
Danmark	80	60	26
Finland	82	44	53
Holland	82	42	59
Norge	75	58	21
Sverige	77	43	35
Schweiz	-	33	65

Kilde: OECD

Jf. tabel 6 er der meget store aldersforskelle mellem gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser. I Danmark er gennemsnitsalderen på de gymnasiale uddannelser 19 år, mens den er 28 år på erhvervsuddannelserne. Spændet er det samme i Finland, hvor det går fra 19 til 29 år. Norge svarer helt til Danmark. Sverige er meget anderledes med en gennemsnitsalder på 18 år for begge grupper. Dette skyldes dog, at voksenuddannelsessystemet ikke er inkluderet i tallene, hvorfor den reelle gennemsnitsalder er højere. I Schweiz er gennemsnitsalderen 20 år på gymnasiale uddannelser og 21 år på erhvervsuddannelser. Holland har et spænd fra 17 til 25 år, hvilket igen viser, at uddannelsessystemet er effektivt, set i forhold til de øvrige lande i forhold til at få unge hurtigt igennem uddannelsessystemet.

Tabel 6. Gennemsnitsalder for bestanden på hhv. gymnasiale ungdomsuddannelser og erhvervsuddannelser

	Gymnasiale udd.	Erhvervsudd.
Danmark	19	28
Norge	19	28
Sverige	18	18
Finland	19	29
Holland	17	25
Schweiz	20	21
Canada	18	-

Kilde: OECD

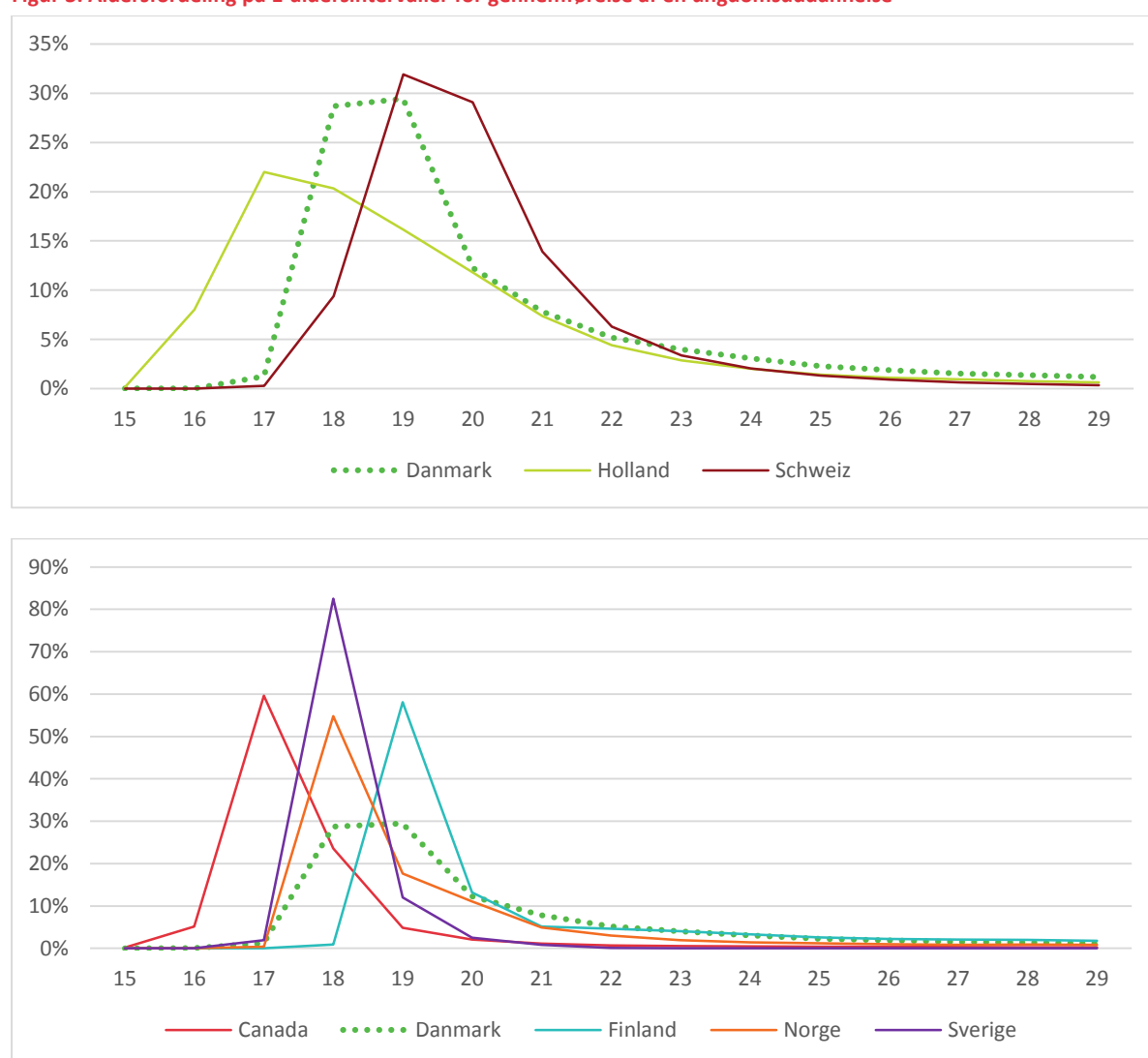
Figurerne nedenfor viser aldersfordelingen blandt dem, som gennemførte en uddannelse i 2012. Danmark sammenlignes først med Holland og Schweiz og dernæst med Canada, Finland, Norge og Sverige.

I Holland og Schweiz er udviklingen lige som Danmark, men i Holland er de unge hurtigere igennem ungdomsuddannelsessystemet, mens de i Schweiz er langsommere. I Holland har man et samlet sekundært system, der starter allerede ved det tolvte år, og hvor man der har glidende overgang mellem lower og upper secondary education.

Schweiz har en adfærd, der minder mere om den danske, hvor der er et klart skel efter lower secondary education og upper secondary. Når de er langsommere end de danske unge skyldes det, at det akademisk orienterede gymnasiespor er betydeligt mindre end det danske gymnasiale spor, hvorimod det professionsorienterede spor er langt større.

Canada, Norge, Sverige og Finland har en stor andel med samme alder, når de afslutter en ungdomsuddannelse. Dette skyldes en ensartet overgang fra grundskole/lower secondary til ungdomsuddannelse. Eleverne afslutter ikke som i Danmark grundskole/lower secondary efter hhv. 9. og 10. klasse. Det schweiziske system giver som det danske mulighed for 10. klasse.

Figur 3. Aldersfordeling på 1-aldersintervaller for gennemførelse af en ungdomsuddannelse

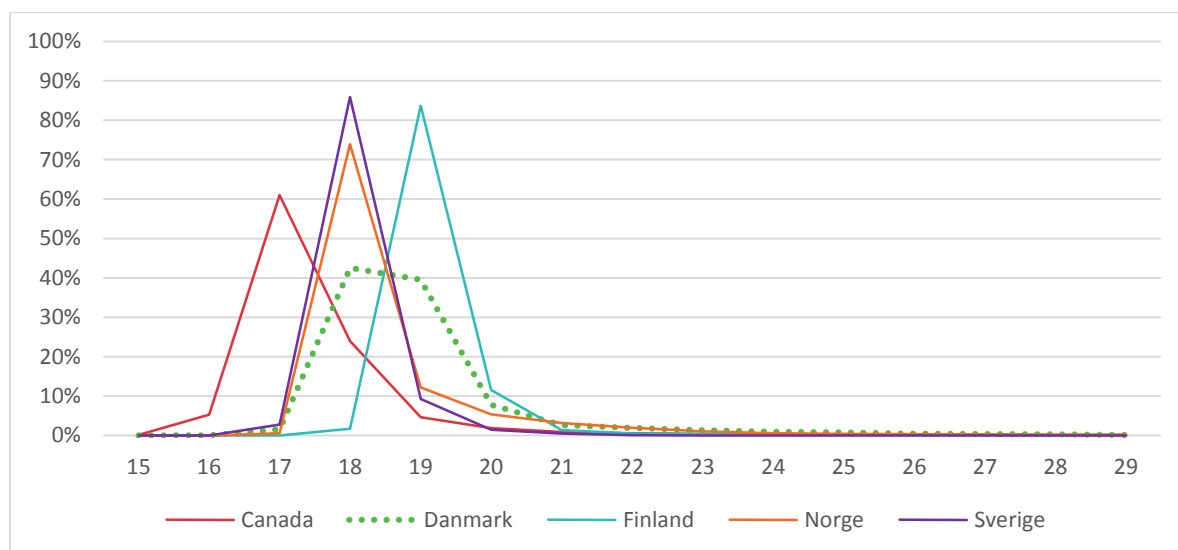
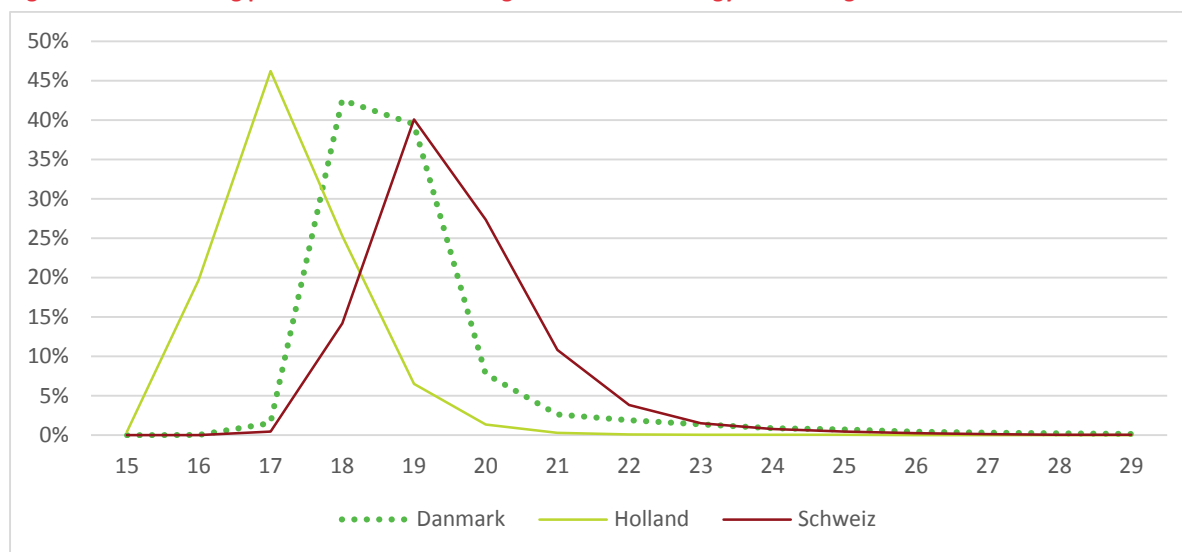

Kilde: OECD.

Som vist i figur 4 kulminerer den gymnasiale ungdomsuddannelse tidligst i Holland og Canada, hvor størstedelen bliver færdig som 17 årig. I Danmark, Sverige og Norge er det som 18 årig, og i Schweiz

og Finland som 19 årig. Som tidligere nævnt skyldes forskellen forskellige opbygninger af uddannelsessystemet.

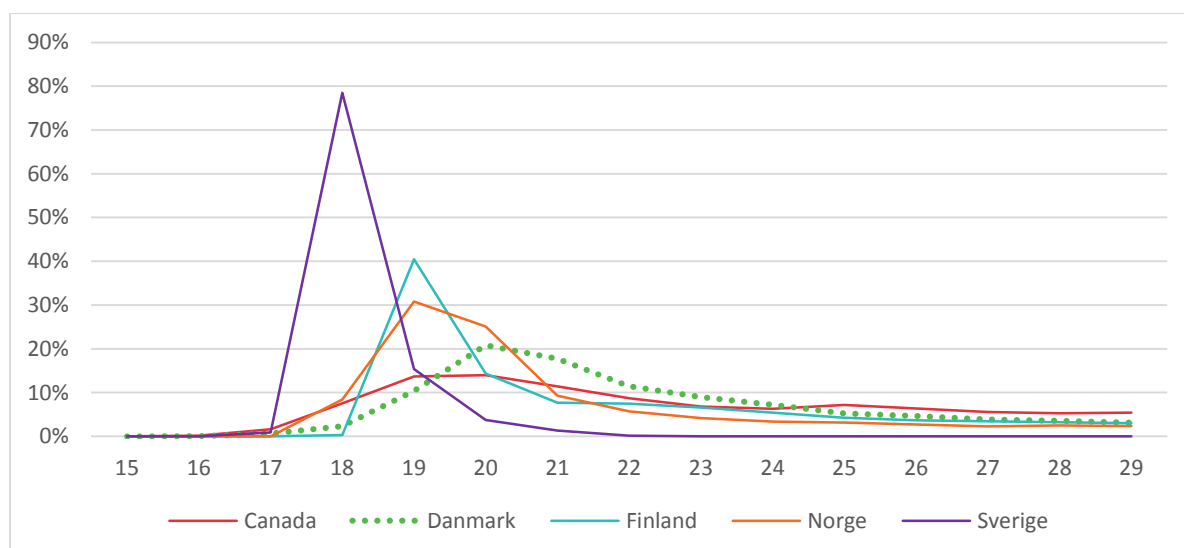
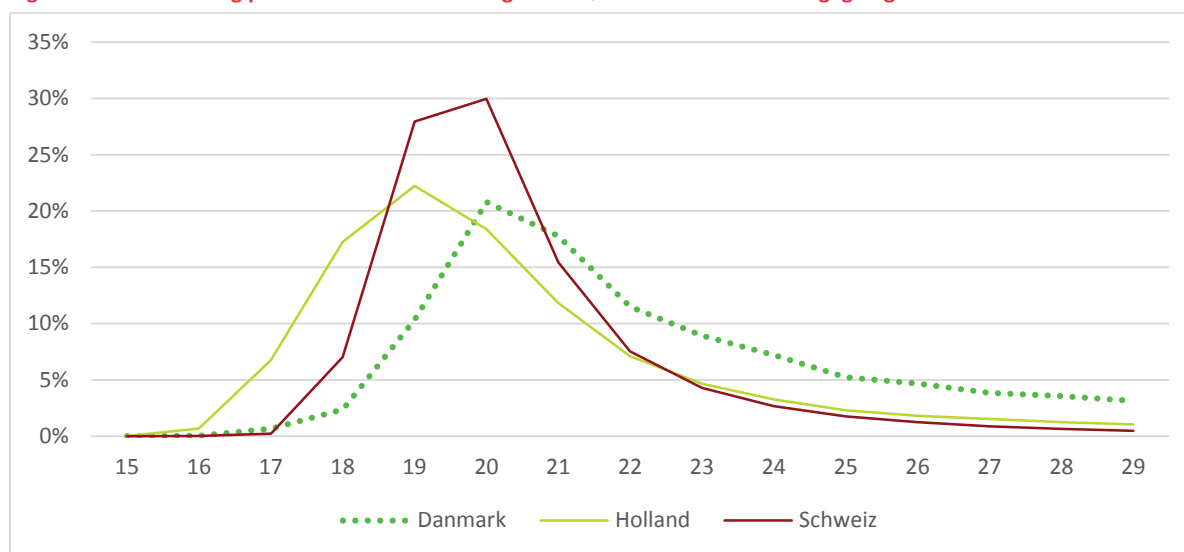
Figur 4. Aldersfordeling på 1-aldersintervaller for gennemførelse af en gymnasial ungdomsuddannelse

Kilde: OECD.

For erhvervsuddannelserne kulminerer gennemførelsen igen tidligst i Holland sammenlignet med Danmark og Schweiz. Danmark er kendetegnet ved, at en større andel af dem der gennemfører en erhvervsuddannelse er i midten eller slutningen af 20'erne.

Figur 5. Aldersfordeling på 1-aldersintervaller for gennemførelse af en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse

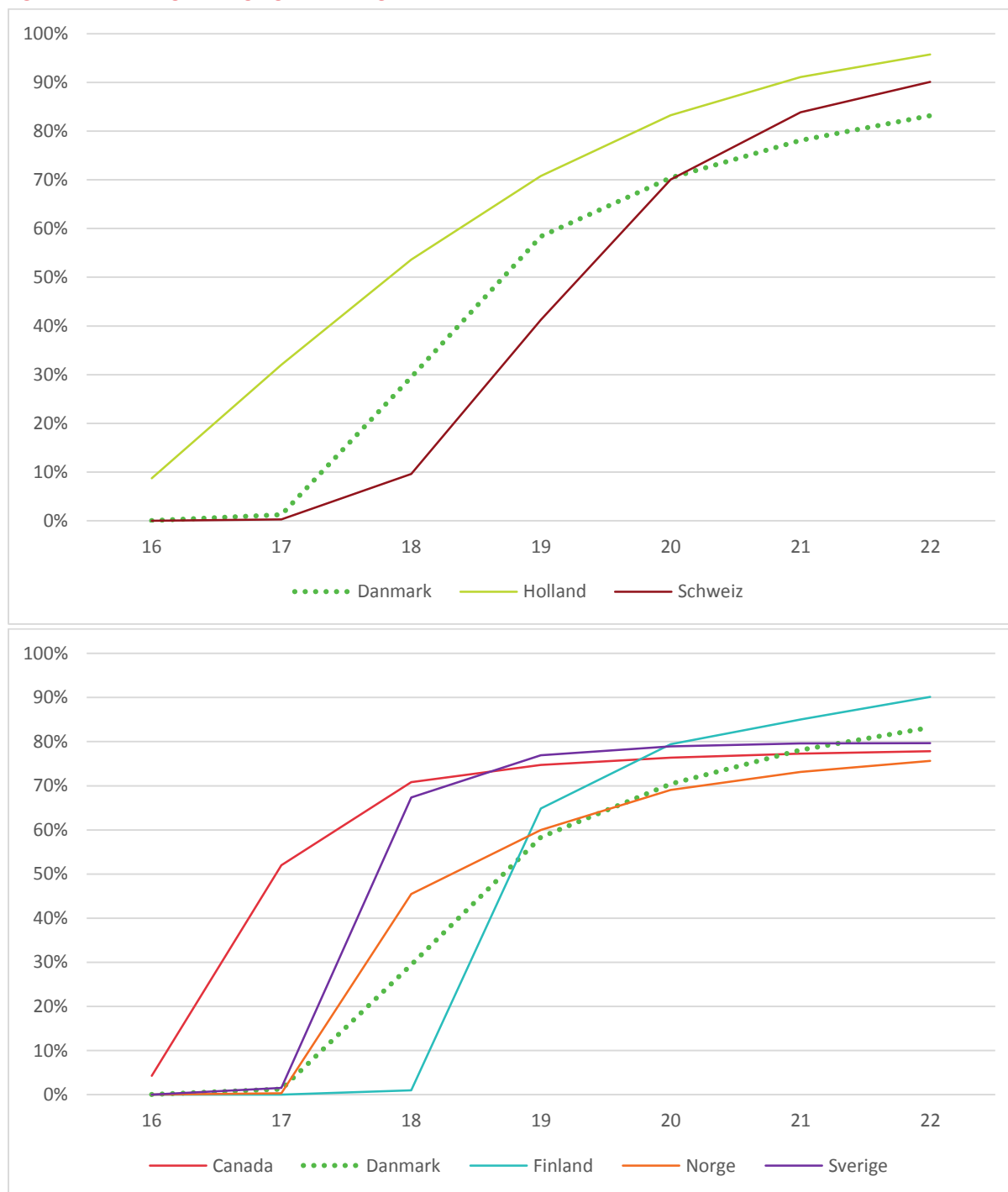

Kilde: OECD.

På baggrund af OECD data om gennemførelse har vi beregnet, hvor stor en andel af en ungdomsår-gang som samlet opnår en ungdomsuddannelse. Beregningen er foretaget for de 16-22 årige. Som tidligere nævnt er en væsentlig faktor naturligvis uddannelsessystemets opbygning.

Når man sammenligner Danmark og Holland ses, at kurverne udvikler sig parallelt, hvor udviklingen i Danmark er forskudt et år i forhold til Holland. De unge i Danmark gennemfører generelt en ungdomsuddannelse lidt senere end de unge i Holland. Udviklingen i Schweiz er parallelforskudt endnu et år, så de unge der gennemfører en ungdomsuddannelse lidt senere end de unge i Danmark. Til gengæld er stigningen på kurven stejlere end i Danmark, hvorfor en større andel af en ungdomsår-gang opnår en uddannelse som 22 årig.

Figur 6. Andel af ungdomsårgang med en ungdomsuddannelse fra 16 til 22 år.

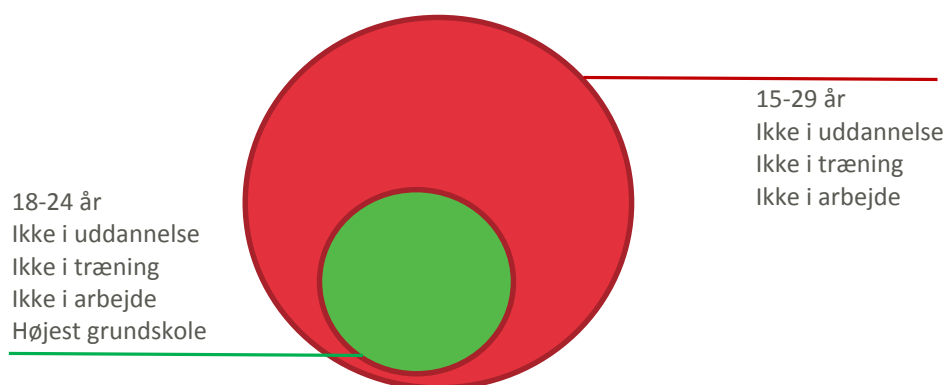

Kilde: OECD.

3. SAMMENLIGNING AF RESTGRUPPERNE

I de følgende to afsnit 3.1 og 3.2 sammenlignes restgrupperne på tværs af de syv lande. Sammenligningen sker på baggrund af hhv. en snæver og en bred definition af restgruppen, hvilket samlet set giver den bedst mulige sammenligning af restgrupperne i de syv udvalgte lande. *Restgruppen kan defineres bredt*, som den andel af de 15-29 årige som ikke er i uddannelse, træning eller arbejde (NEET). *Restgruppen kan defineres snævert*, som den andel af de 18-24 årige, som højst har gennemført grundskolen, og som ikke er i uddannelse, træning eller arbejde (Early School Leavers). Definitionerne illustreres i figuren nedenfor.

Figur 7. Illustration af restgruppen defineret snævert og bredt

3.1 RESTGRUPPEN SNÆVERT DEFINERET

3.1.1 Overblik over restgruppen med en snæver definition (18-24 år)

Andelen af unge, som højst har gennemført en grundskoleuddannelse, og som aktuelt ikke er i uddannelse eller arbejde er lavest i Schweiz (2,4 %) efterfulgt af Norge (3,2 %) og Holland (3,7 %). Andelen er 4,1 % i Danmark. Billedet ændrer sig lidt hvis gruppen udvides til også at omfatte dem i arbejde. Norge og Finland har den største andel i denne gruppe, mens Schweiz og Sverige ligger i bunden.

Tabel 6. Andel af 18-24 årige som højst har afsluttet grundskolen og som aktuelt ikke er i uddannelse eller træning.

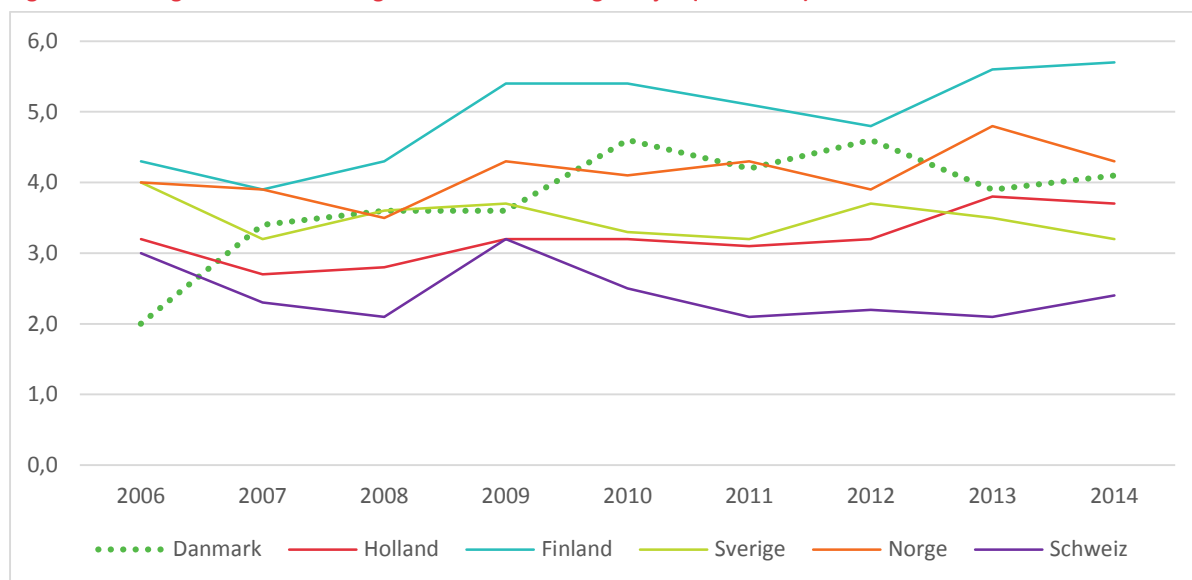
	Total	Beskæftigede	Ledige og uden for arbejdsstyrken
Danmark	7,8	3,7	4,1
Holland	8,7	5,1	3,7
Finland	9,5	3,9	5,7
Sverige	6,7	3,5	3,2
Norge	11,7	7,4	4,3
Schweiz	5,4	3,0	2,4
Ontario	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

3.1.2 Udvikling i restgruppen over tid

Danmark ligger placeret midt mellem de øvrige lande i hele perioden fra 2007 til 2014. Fra 2010 til 2012 var den danske restgruppe dog næststørst, kun overgået af Finland. Den økonomiske krise ramte de unge hårdt i Danmark sammenlignet med de øvrige lande.

Figur 8. Udvikling i andel af 18-24 årige uden uddannelse og arbejde (2006-2014)

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

Tabel 7. Udvikling i andel af 18-24 årige uden uddannelse og arbejde (2006-2014)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Danmark	2,0	3,4	3,6	3,6	4,6	4,2	4,6	3,9	4,1
Holland	3,2	2,7	2,8	3,2	3,2	3,1	3,2	3,8	3,7
Finland	4,3	3,9	4,3	5,4	5,4	5,1	4,8	5,6	5,7
Sverige	4,0	3,2	3,6	3,7	3,3	3,2	3,7	3,5	3,2
Norge	4,0	3,9	3,5	4,3	4,1	4,3	3,9	4,8	4,3
Schweiz	3,0	2,3	2,1	3,2	2,5	2,1	2,2	2,1	2,4
Ontario	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker.

3.1.3 Køn

I Danmark og Finland er mændene overrepræsenteret i restgruppen, mens det ikke er tilfældet i Holland, Sverige, Norge og Schweiz.

Tabel 8. Andel af 18-24 årige uden uddannelse og arbejde opdelt på køn.

	Total	Mænd	Kvinder
Danmark	4,1	4,6	3,6
Holland	3,7	3,7	3,6
Finland	5,7	7,1	4,2
Sverige	3,2	3,2	3,2
Norge	4,3	4,4	4,2
Schweiz	2,4	2,3	2,5
Ontario	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

3.1.4 Urbaniseringsgrad

Fordelingen på henholdsvis storbyer, byer/forstæder og landdistrikter varierer fra land til land. I de skandinaviske lande har større byer de mindste restgrupper. I Holland og Schweiz er der derimod ingen væsentlige forskelle i forhold til urbaniseringsgrad.

Tabel 9. Andel af 18-24 årige uden uddannelse og arbejde opdelt urbaniseringsgrad.

	Total	Større byer	Byer og forstæder	Landdistrikter
Danmark	4,1	3,0	4,0	5,7
Holland	3,7	3,7	3,6	3,8
Finland	5,7	5,0	6,0	6,5
Sverige	3,2	2,7	3,5	3,7
Norge	4,3	3,7	4,6	4,5
Schweiz	2,4	2,6	2,4	2,2
Ontario	-	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

3.1.5 Oprindelse

Der er betydelig forskel på de der er født i landet og i udlandet. Andelen af unge i restgruppen er således væsentlig højere blandt unge født i udlandet. Der er ikke tal for Danmark. Den mindste forskel er i Holland, hvor 3,5 % af de unge som er født i Holland er i restgruppen og 5,0 % er de unge født i udlandet. I Norge og Finland er restgruppen blandt de udenlandsk fødte dobbelt så stor som blandt de unge født i landet. I Sverige og Schweiz er forskellene endnu større.

Tabel 10. Andel af 18-24 årige uden uddannelse og arbejde opdelt på oprindelse.

	Total	Født i udlandet	Født i samme land
Danmark	4,1	-	4,1
Holland	3,7	5,0	3,5
Finland	5,7	11,3	5,4
Sverige	3,2	7,1	2,6
Norge	4,3	7,5	4,0
Schweiz	2,4	5,0	1,9
Ontario	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

3.2 RESTGRUPPEN BREDT DEFINERET

3.2.1 Overblik over restgruppen med en bred definition (15-29 år)

Restgruppen er her defineret som unge, der hverken er i uddannelse eller arbejde mellem 15 og 29 år. Uddannelse defineres som alle former for uddannelse, også ikke kompetencegivende uddannelse, som fx produktionsskole og AVU. Kurserne/uddannelsesprogrammerne i de Labour Force Surveys, som ligger til grund for statistikken, omfatter alle uddannelsesstilbud uden for det ordinære uddannelsessystem. De uformelle uddannelser kan også være jobrelaterede og i mindre omfang kurser af personlig/social art.

Restgruppen er mindst i Norge, hvor 7,1 % hverken er i uddannelse eller arbejde og størst i Ontario og Finland, hvor henholdsvis 13,2 % og 11,8 % hverken er i uddannelse eller arbejde. Danmark ligger lavt med en restgruppe på 7,3 %. For alle lande gælder, at størsteparten af restgruppen er uden for arbejdsstyrken.

Andelen af unge i aldersgruppen 15-29 år i uddannelse er større i Danmark (72 %) end i sammenligningslandene. Omvendt er andelen i arbejde mindre i Danmark (21 %) end i sammenligningslandene.

Tabel 11. Unge 15-29 år opdelt på aktivitet. I uddannelse, i arbejde og hverken i uddannelse eller arbejde (NEET)

	I uddannelse	I arbejde	Hverken i uddannelse eller arbejde (NEET)	... heraf arbejdsløse	... heraf uden for arbejdsstyrken
15-29 år					
Danmark	72,0	20,7	7,3	2,8	4,4
Norge	59,7	32,0	7,1	-	-
Sverige	61,2	30,9	7,8	3,7	4,1
Finland	59,5	28,7	11,8	4,9	6,9
Holland	63,3	29,1	7,6	2,9	4,7
Schweiz	61,7	30,9	7,5	-	-
Ontario	46,6	40,1	13,2	5,4	7,8

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

Blandt de unge mellem 15 og 19 år er langt hovedparten stadig i uddannelse og meget få er i fuldtidsbeskæftigelse. Restgruppen er beskeden. I Danmark er den på 3 %, hvilket er lidt større end i Holland og Norge. Ontario topper listen med over 6 %. Finland og Schweiz ligger begge over 5 %. Blandt

de 20-24 årige er restgruppen noget større. Danmark er i denne aldersgruppe det land, som har den mindste restgruppe, men den er alligevel så høj som 8,4 %. Norge og Holland ligger en anelse højere, mens Sverige og Schweiz har ca. 10 %. Finland og Ontario har restgrupper på ca. 15 %. Blandt de 25-29 årige er det kun Schweiz og Sverige, om ligger under 10 %. Danmark, Norge og Holland ligger på lidt over 10 %, mens Finland og Ontario – som for de 20-24 årige – ligger på ca. 15 %.

I bilagstabellerne er vist data for tre aldersintervaller fra 15 til 29 år.

Det er meget relevant at undersøge, hvor stor NEET-gruppen ville være, hvis der skelnes mellem formel og uformel uddannelse. Det er i høj grad den kategori, som i NEET-definitionen er placeret under Training. Under denne kategori finder vi bl.a. forberedende uddannelse, såsom produktionsskoler.

Andelene i uformel uddannelse svinger fra 1 til 3 %. Danmark ligger her højest, tæt fuldt af Sverige. Lavest ligger Holland med kun 1 %. Defineres restgruppen som dem, der hverken er i formel uddannelse eller arbejde, ligger Danmark omvendt ganske højt med over 10 %. Holland ligger lavest med 8,6 %. Holland har en højere andel af en ungdomsårgang i det ordinære kompetencegivende uddannelsessystem. Danmark er gode til at samle op på de unge. Det samme er Norge, som har en lavere samlet restgruppe end Danmark. Holland er til gengæld bedst til at bringe de unge gennem det formelle uddannelsessystem.

Tabel 12. Unge 15-29 år opdelt på aktivitet. I uddannelse, i arbejde og hverken i uddannelse eller arbejde (NEET)

	Hverken i <i>formel uddannelse</i> eller arbejde	Hverken i uddannelse eller arbejde (NEET)	I (<i>u</i>)formel uddannelse
15-29 år			
Danmark	10,3	7,3	3,0
Norge	8,8	7,1	1,6
Sverige	10,4	7,8	2,6
Finland	13,1	11,8	1,3
Holland	8,6	7,6	1,0
Schweiz	9,0	7,5	1,5
Ontario	-	13,2	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

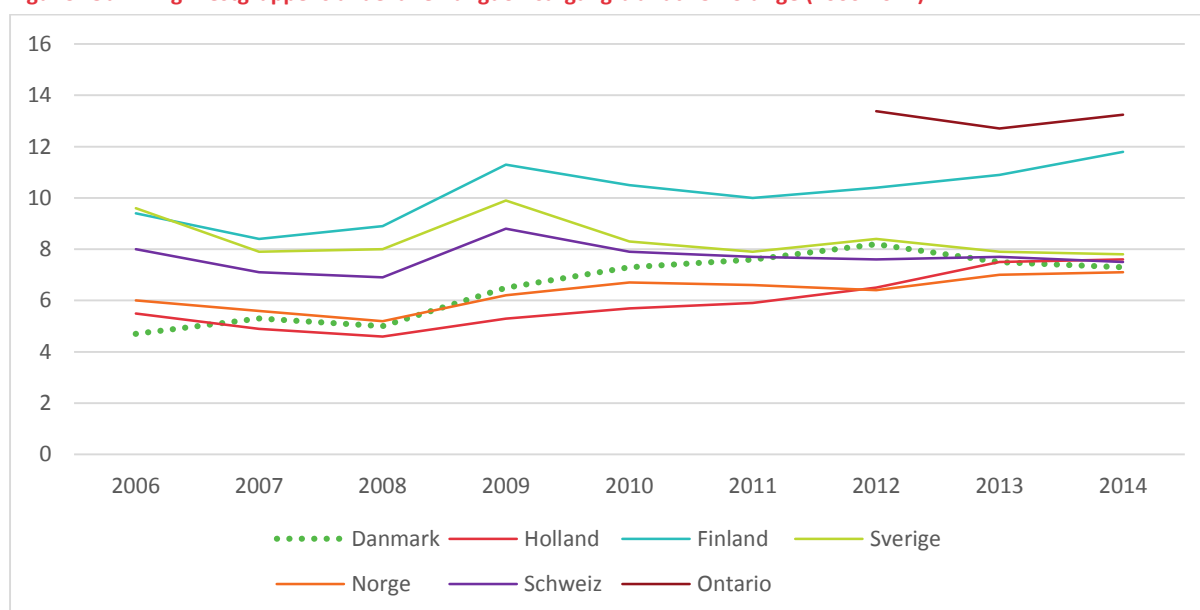
Konklusionen mht. til at Danmark har den største andel i uformel uddannelse gælder for alle aldersintervaller mellem 15 og 29 år. I Sverige er andelen ligeledes høj for de 15-24 årige, men ikke for de 25-29 årige. I Danmark har man også i dette ældre aldersinterval for de unge ganske mange, der læser hf enkeltfag, som registreres i kursistregistret og dermed er uformel uddannelse. For Sveriges vedkommende kan den højere indvandrers-/efterkommerandel spille ind.

3.2.2 Udvikling i restgruppen over tid

Før den økonomiske krise havde Danmark klart den mindste restgruppe blandt de 15-29 årige med kun 4,7 %. Holland og Norge lå på ca. 6 %. Sverige og Finland lå på næsten det dobbelte med ca. 10 %. Krisen i 2009 gav et lille knæk i kurverne men ikke voldsomt, og siden 2010 har der været en vis stabilitet. Holland har dog fortsat haft en relativt stor vækst.

Billedet er alt i alt mere homogent i 2014 end i 2006. I 2014 ligger Ontario og Finland noget over 10 %. De tre skandinaviske lande, Holland og Schweiz ligger alle på nogenlunde samme niveau mellem 7 og 8 %. Når Sverige og Finland i en del år havde højere restgrupper end Danmark og Norge skyldes det, at sidstnævnte lande har et mere effektivt uddannelsessystem og bedre opfølgningssystemer som Ungepakke mv.

Figur 9. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 15-29 årige (2006-2014)

Kilde: Eurostat og nationale statistikker. Data fremgår af tabel 6.

Tabel 13. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 15-29 årige (2006-2014)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total 15 til 29 år									
Danmark	4,7	5,3	5,0	6,5	7,3	7,6	8,2	7,5	7,3
Norge	6,0	5,6	5,2	6,2	6,7	6,6	6,4	7,0	7,1
Sverige	9,6	7,9	8,0	9,9	8,3	7,9	8,4	7,9	7,8
Finland	9,4	8,4	8,9	11,3	10,5	10,0	10,4	10,9	11,8
Holland	5,5	4,9	4,6	5,3	5,7	5,9	6,5	7,5	7,6
Schweiz	8,0	7,1	6,9	8,8	7,9	7,7	7,6	7,7	7,5
Ontario	-	-	-	-	-	-	13,4	12,7	13,2

Kilde: Eurostat og nationale statistikker.

3.2.3 Alder

For alle lande falder restgruppen med stigende aldersinterval. Norge og Holland har den laveste restgruppe blandt de 15-19 årige. Danmark ligger også lavt. Blandt de 20-24 årige har Danmark den laveste andel i restgruppen og ligger på samme niveau som Norge og Holland. Blandt de 25-29 årige har Schweiz den laveste andel i restgruppen efterfulgt af Norge, Danmark og Holland.

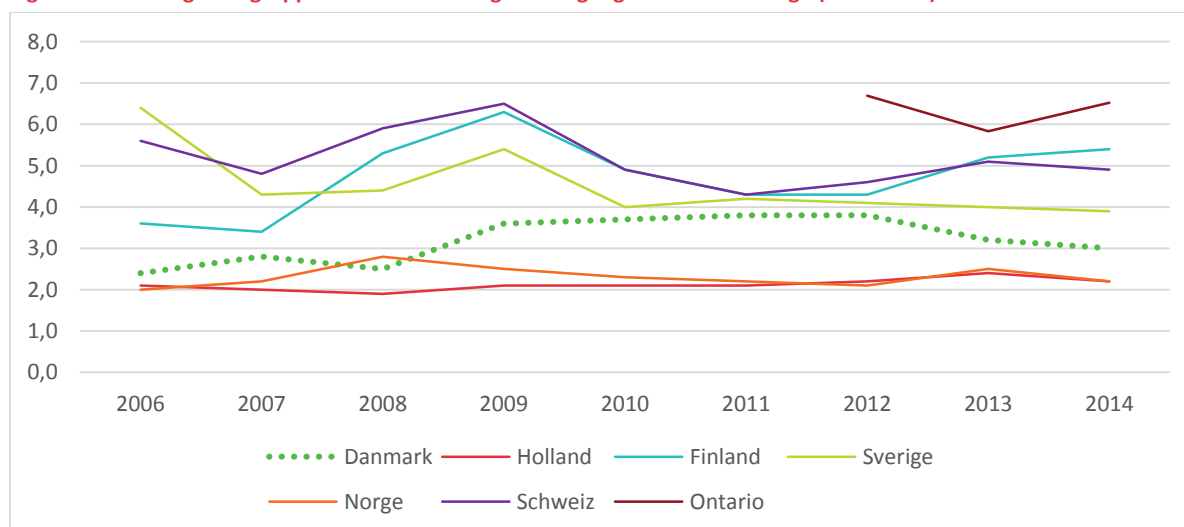
Tabel 14. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på alder 2014

	15 til 29 år	15 til 19 år	20 til 24 år	24 til 29 år
Danmark	7,3	3,0	8,4	10,4
Norge	7,1	2,2	8,6	10,1
Sverige	7,8	3,9	9,8	9,0
Finland	11,8	5,4	14,6	14,8
Holland	7,6	2,2	8,7	11,6
Schweiz	7,5	4,9	9,4	7,9
Ontario	13,2	6,5	15,2	17,5

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

Når man ser på udviklingen fra 2006 til 2014 blandt de 15-19 årige er der kun sket mindre forskydninger mellem landene. Restgruppen steg i forbindelse med krisen og faldt efterfølgende til nogenlunde sammen niveau som før krisen. I Holland og Norge har krisen ikke haft betydning for restgruppens størrelse.

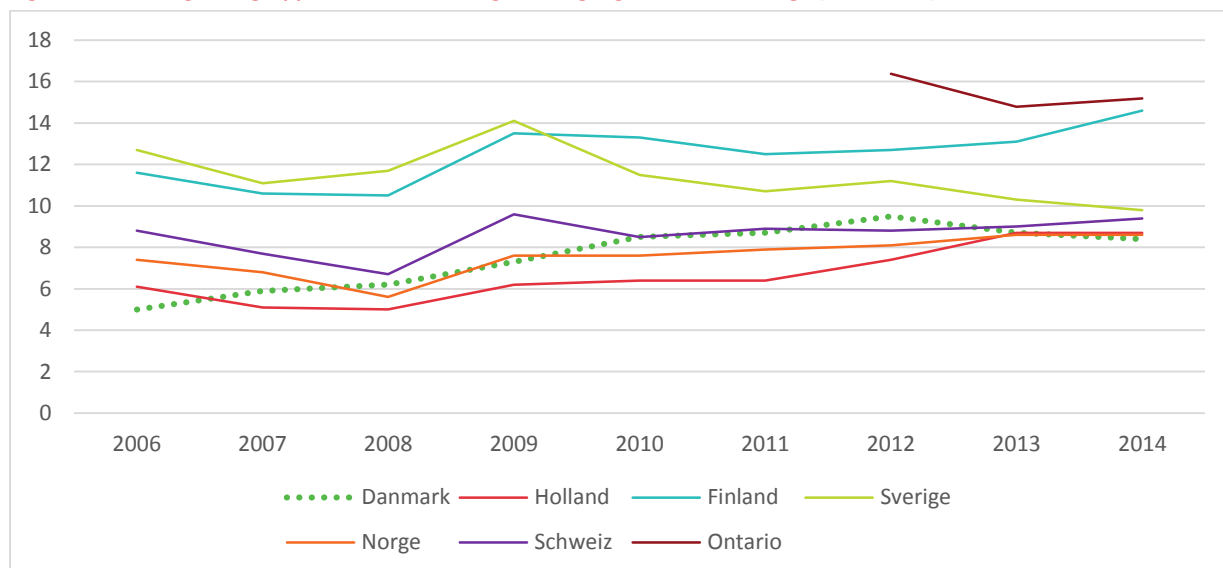
Figur 10. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 15-19 årige (2006-2014)

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014). Data fremgår af tabel 8.

I 2006 havde Danmark den mindste andel i restgruppen sammenlignet med de øvrige lande for de 20-24 årige. Restgruppens andel i denne aldersgruppe steg dog relativt meget i forbindelse med krisen, hvorfor Danmark i 2012 havde en større andel i restgruppen i denne aldersgruppe end Holland, Norge og Schweiz. Siden er restgruppen dog faldet, så Danmark igen har den laveste andel af 20-24 årige i restgruppen sammenlignet med de øvrige lande.

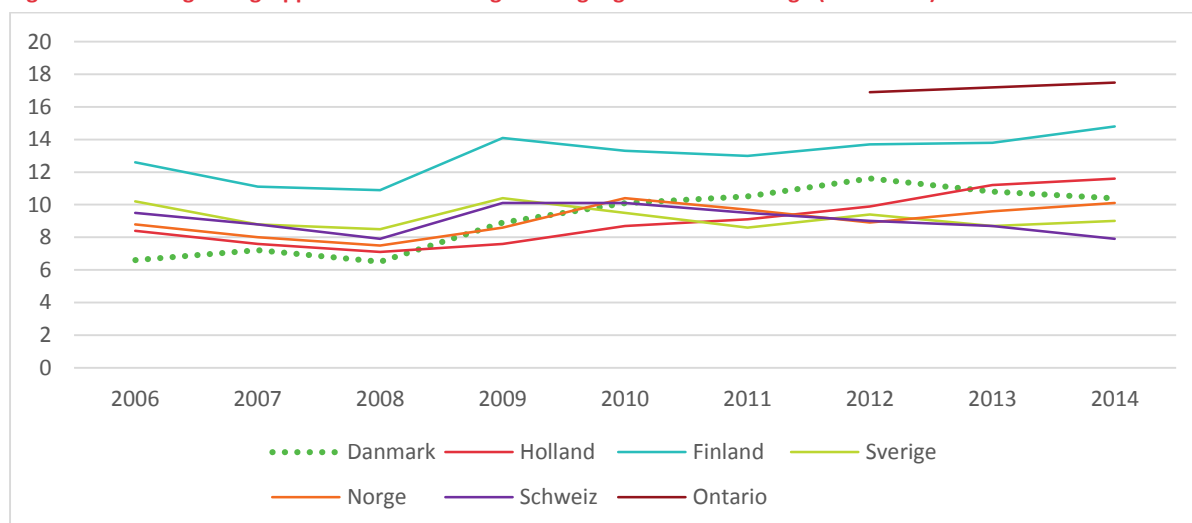
Figur 11. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 20-24 årige (2006-2014)

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014). Data fremgår af tabel 8.

Restgruppens andel blandt de 25-29 årige har udviklet sig på samme måde som for de 20-24 årige, som ovenfor beskrevet. Restgruppens størrelse i Danmark er dog fortsat større end den er i Norge, Sverige og Schweiz trods en positiv udvikling.

Figur 12. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 25-29 årige (2006-2014)

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014). Data fremgår af tabel 8.

3.2.4 Køn

I fem af landene er restgruppen blandt kvinderne højest. I Schweiz og Finland ligger mænd og kvinder på samme (relativt høje) niveau.

Tabel 15. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på køn for 15-29 årige

	Total	Mænd	Kvinder
<i>Total fra 15 til 29 år</i>			
Danmark	7,3	6,8	7,8
Norge	7,1	6,5	7,7
Sverige	7,8	7,5	8,1
Finland	11,8	11,8	11,7
Holland	7,6	6,5	8,7
Schweiz	7,5	7,3	7,8
Ontario	13,2	13,2	13,2

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

For de yngre op til 24 år er andelen i restgruppen blandt mænd højere end blandt kvinder, men for de 25-29 årige ligger kvinderne markant højere end mændene. Kvinderne har højere ledighed, men den højere andel uden for arbejdsstyrken skyldes også barselsperioder.

3.2.5 Uddannelse

I tabellen nedenfor beskrives restgruppens uddannelsesniveau i de syv lande. Tabellen skal altså fortolkes anderledes end de øvrige tabeller. Sverige har den laveste andel, som kun har en grundskoleuddannelse. 2,8 % af de 15-29 årige i Sverige er hverken i uddannelse eller i arbejde og har samtidig grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Danmark, Holland, Ontario og Finland ligger på samme niveau omkring 3-4 %.

Tabel 16. Restgruppens uddannelsesniveau

	Total	Grundskole	Ungdomsuddannelse	Videregående uddannelse
<i>Total fra 15 til 29 år</i>				
Danmark	7,3	3,4	2,8	1,2
Norge	7,1	-	-	-
Sverige	7,8	2,8	4,1	0,9
Finland	11,8	4,0	6,3	1,5
Holland	7,6	3,5	3,0	1,0
Schweiz	7,5	-	-	-
Ontario	13,2	3,3	7,7	2,3

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

Note: Grundskole (ISCED 0-2), ungdomsuddannelse (ISCED 3-4), videregående uddannelse (ISCED 5-8)

3.2.6 Urbaniseringsgrad

Fordelingen på henholdsvis storbyer, byer/forstæder og landdistrikter varierer meget fra land til land. I de skandinaviske lande har landdistrikterne de største restgrupper. I Holland og Schweiz er det derimod storbyerne, der har de største restgrupper.

Tabel 17. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på urbaniseringsgrad

	Total	Storbyer	Byer og forstæder	Landdistrikter
<i>Total fra 15 til 29 år</i>				
Danmark	7,3	6,4	7,3	8,3
Norge	7,1	6,2	7,4	7,5
Sverige	7,8	6,8	8,4	9,0
Finland	11,8	10,2	13,3	12,9
Holland	7,6	8,3	6,9	6,7
Schweiz	7,5	8,0	7,6	6,8
Ontario	13,2	12,7	12,7	16,2

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

Forskellen mellem land og by er kun ganske lille i aldersgruppen 15-19 år. I Danmark er restgruppen lige stor i storbyer, byer og forstæder og landdistrikter i denne aldersgruppe. Det samme gør sig gældende i de øvrige lande. Blandt de 20-24 årige og 25-29 årige stiger restgruppen i de danske landdistrikter relativt til storbyerne. Det samme gør sig gældende i Finland, Sverige og Norge, mens forskellene mellem land og by er små i Holland og Schweiz.

3.2.7 Oprindelse

Der er betydelig forskel på de der er født i landet og i udlandet. Andelen af unge i restgruppen er således væsentlig højere blandt unge født i udlandet. Den mindste forskel er i Danmark, hvor 6,9 % af de unge som er født i Danmark er i restgruppen og 9,9 % er de unge født i udlandet. I Norge, Sverige og Schweiz er restgruppen blandt de udenlandsk fødte dobbelt så stor som blandt de unge født i landet. Den største forskel ses i Holland.

Her skal dog bemærkes, at indvandrernes børn (efterkommere) er født i samme land, og de klarer sig som hovedregel bedre, end indvandrere der først kommer til landet som børn eller unge.

Tabel 18. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på oprindelse

	Total	Født i samme land	Født i udlandet
<i>Total fra 15 til 29 år</i>			
Danmark	7,3	6,9	9,9
Norge	7,1	6,3	12,9
Sverige	7,8	6,8	12,6
Finland	11,8	11,4	18,1
Holland	7,6	6,7	15,4
Schweiz	7,5	6,0	12,8
Ontario	13,2	12,6	15,5

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

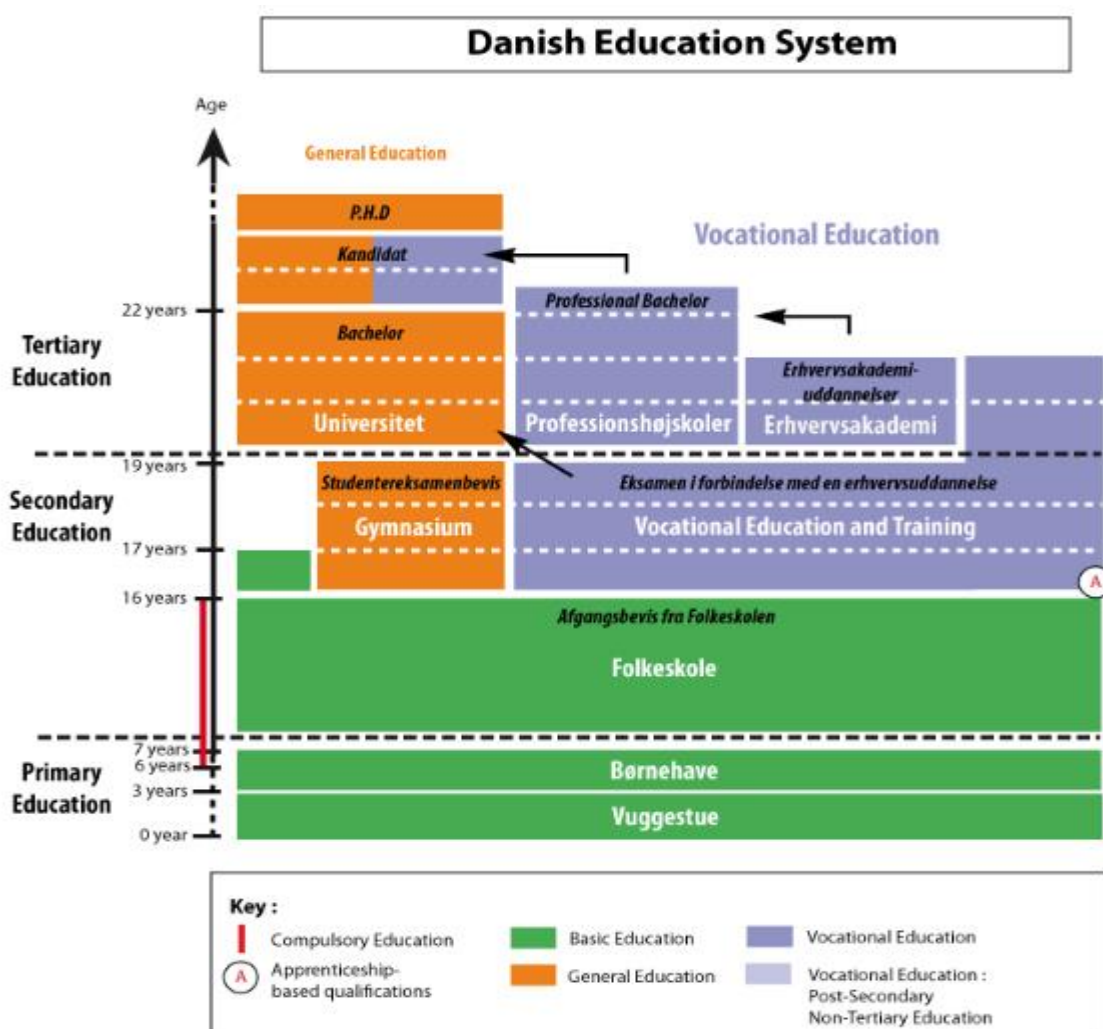
Forskellen i restgruppen andel mellem unge født i samme land og unge der er født i udlandet er stabil på tværs af aldersgrupper.

4. OBSERVATIONER FRA DE ENKELTE LANDE

Nedenstående opsummerer udvalgte fund fra landespecifikke undersøgelser og statistikker.

4.1 DANMARK

Danmark har efterhånden en høj andel, som tager en ungdomsuddannelse og tilhører gruppen af lande, der når op over 90 %, selvom den nationale 95 % målsætning endnu ikke helt er nået. Det finder vi både med OECD's opgørelsesmetode og i profilmodellens resultater. Fjerner vi de over 25 årige, er vi dog nede på 80 %. Dette svarer helt til den andel, som hovedundersøgelsen for den danske desk research fandt for restgruppen 7 år efter grundskolens afslutning. Andelen for den samlede gruppe af unge op til 29 år, som hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, er på godt 7 % med stigende tendens i de enkelte aldersintervaller op til 29 år. Andelen var i 2006 den laveste af alle lande, men fra 2008 til 2010 skete en stigning, så Danmark nu er på niveau med de øvrige nordiske lande.

4.2 NORGE

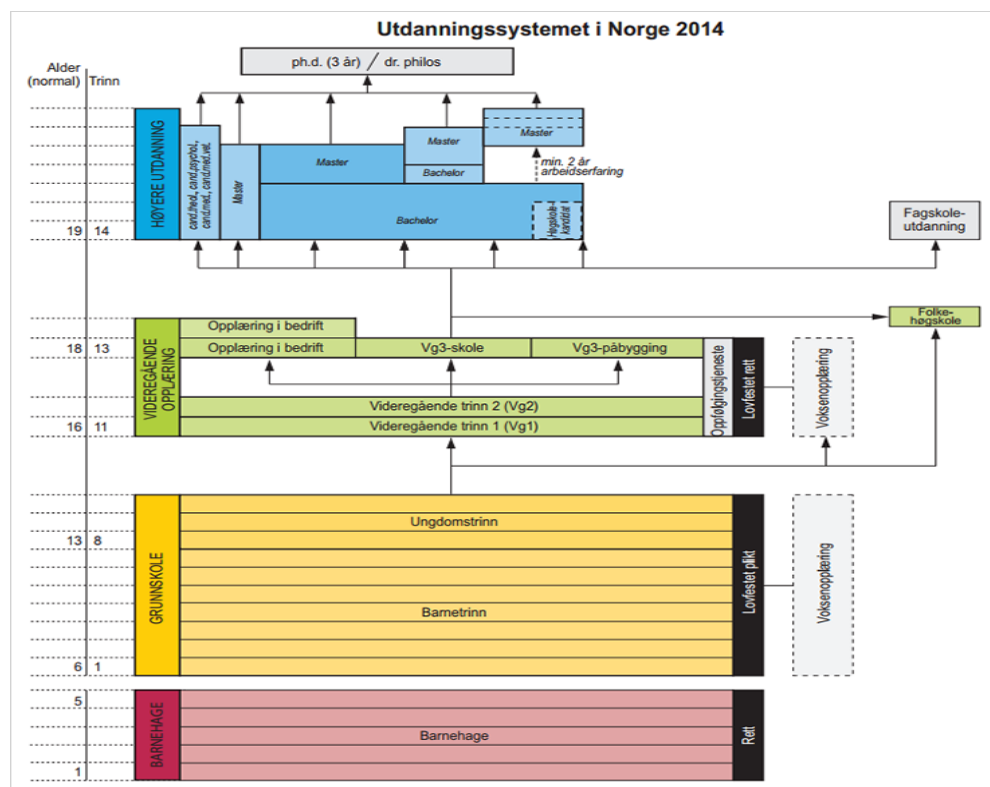
Norge ligger i en mellemkategori mht. til ungdomsårgang, som opnår en afsluttet ungdomsuddannelse. Med 88 % er man ikke med i den øverst placerede gruppe, som har en frekvens på mere end 90 %. Norge ligger således også lavere end Danmark.

Når Norge alligevel har en relativt lille restgruppe svarende til den danske på godt 7 %, skyldes det især den gunstige beskæftigelsessituation og generelt lave ungdomsledighed.

I Norge er der som i de fleste andre lande en højere restgruppeandel blandt kvinder end mænd i intervallet 25-29 år. Den norske analyse peger på, at en del kvinder i forbindelse med fødsler træder (midlertidigt) ud af beskæftigelse, men også at mænd generelt har lidt højere beskæftigelsesandel end kvinder.

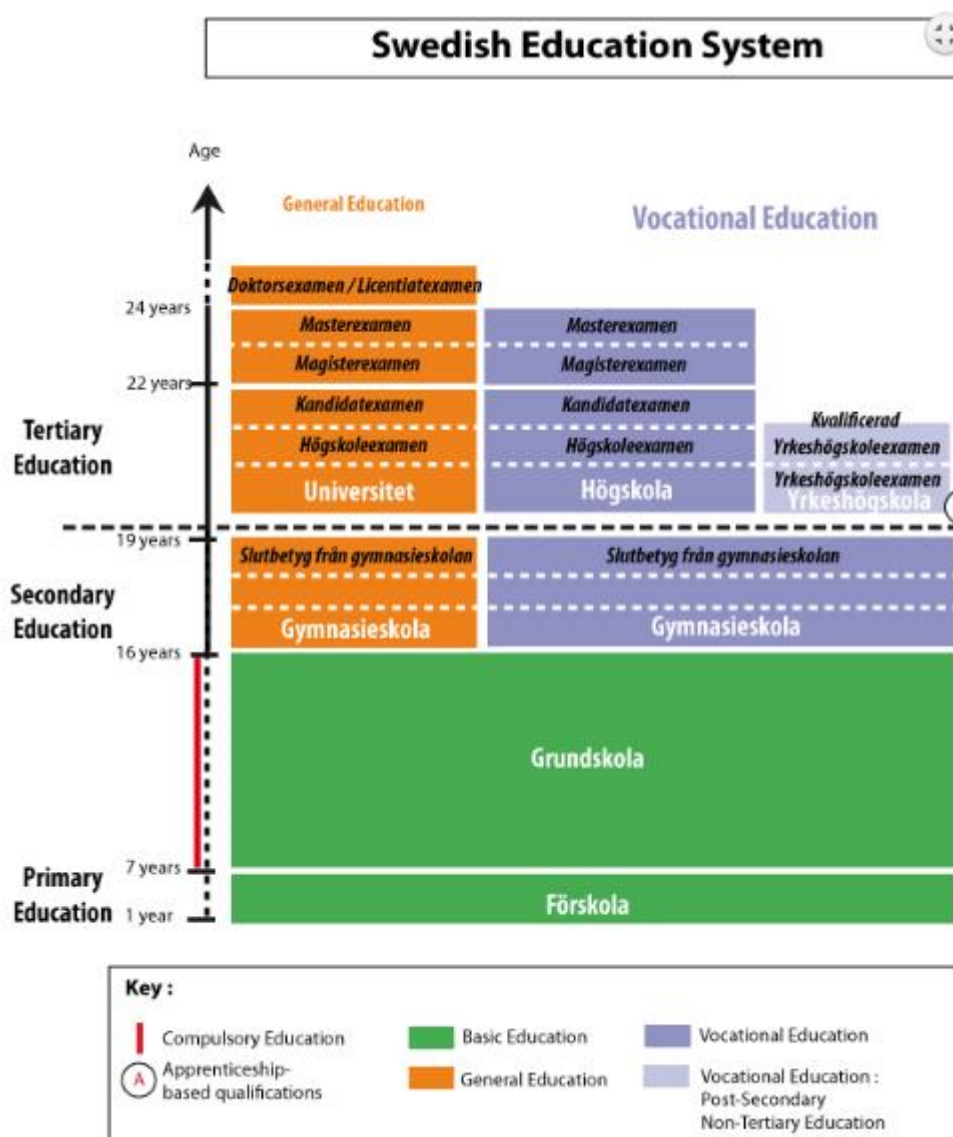
En registeranalyse fra 2014 viser en detaljeret oversigt over sammensætningen af restgruppen på forskellige indkomstkategorier. Restgruppen i 4. kvartal 2012 bestod bl.a. af 13,5 % helt arbejdsløse, 12 % fik "arbejdsafklaringspengar, 5 % utførepension og 5 % socialhjælp.

Blandt indvandrere var der i 2012 25 % som tilhørte restgruppen. Blandt efterkommerne 12 % og i befolkningen uden indvandrerbaggrund 8 %.

4.3 SVERIGE

Sverige har en relativt lav andel der fuldfører ungdomsuddannelse, men ender trods alt med en restgruppe under EU- og OECD-gennemsnittet og ligger som Danmark og Norge på godt 7 %. Sverige har især en relativt lav andel uden for arbejdsstyrken, men til gengæld en lidt højere andel som er ledig. En svensk undersøgelse fra 2014 viser, at 27,4 % af restgruppen blandt de unge var udenlandsk fødte. Disse udgjorde 13,5 % af hele aldersgruppen. Dvs. at de er overrepræsenteret med en faktor 2 i restgruppen. Der er betydelige regionale forskelle. Mellem Uppsala og Gavleborg var der 3,7 procentpoint forskel. Ungdomsarbejdsløsheden i Sverige ligger i dag over det, man så i kriseårene i 90'erne. Det vurderes, at 40 % af de ledige i alderen 20-24 år ikke er indskrevet på arbejdsformidlingen. Blandt de 16-24 årige er hele 52 % ansat i tidsbegrænsede stillinger.

Nedenstående tabel viser den svenske overgang fra grundskole til gymnasiet. Der er bemærkelsesværdigt høje overgangsfrekvenser

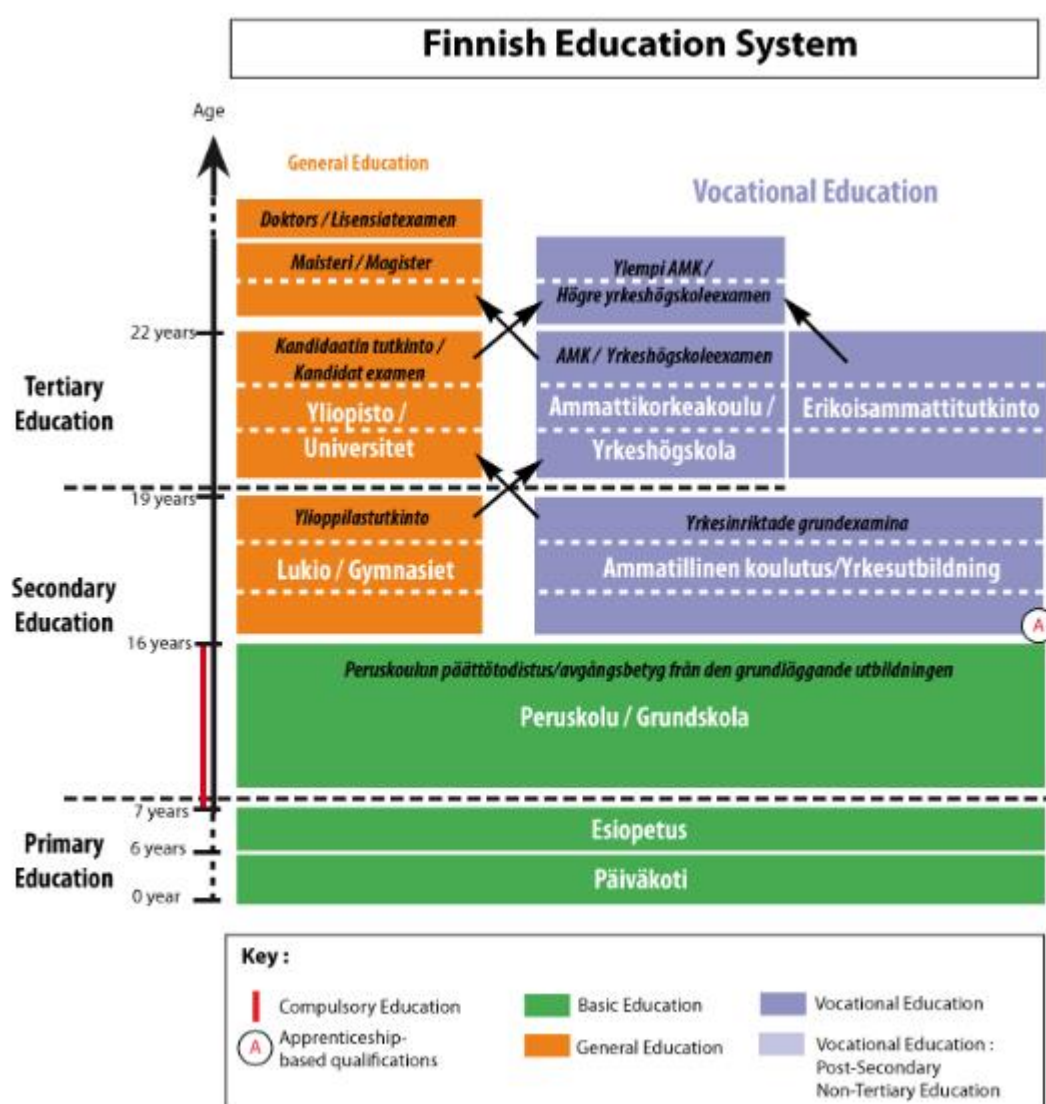
Tabel 19. Overgang i uddannelsessystemet. Sverige.

Elever Behörighet till gymnasieskolan Antal saknade betyg Kön Bakgrund Huvudman	Antal elever som avslutat åk 9	Sökande till gymnasieskolan från åk 9		Antal elever i gymnasieskolan från åk 9	
		Antal	Andel av elever som avslutat åk 9 ¹⁾	Antal	Andel (%) av elever som avslutat åk 9 ¹⁾
Elever totalt	95.609	93.215	97,9	93.331	98,0
<i>därav</i>					
Elever exklusive introduktionsprogram	.	90.215	94,8	84.515	88,8
Elever som nått kunskapskraven i alla ämnen	73.461	72.802	99,2	72.860	99,3
Elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram	83.588	82.770	99,1	82.691	99,1
Elever som ej nått kunskapskraven					
I ett ämne	7.030	6.929	99,0	6.893	98,5
I två eller flera ämnen	14.931	13.418	91,5	13.442	91,7
Elever utan slutbetyg	1.101	588	58,6	723	72,1
Flickor	46.434	45.436	98,2	45.401	98,1
Pojkar	49.175	47.779	97,6	47.930	97,9
Elever med svensk bakgrund	75.701	74.160	98,5	74.184	98,5
Elever med utländsk bakgrund	19.908	19.055	95,7	19.147	96,2
Totalt exkl. nyinvandrade elever	92.698	90.877	98,5	90.724	98,3
Nyinvandrade elever	2.911	2.338	80,3	2.607	89,6
Kommun	80.551	78.519	97,9	78.669	98,1
Fristående	15.058	14.696	97,9	14.662	97,7

4.4 FINLAND

I Finland er der 9 %, som ikke umiddelbart fortsætter efter det obligatoriske 9. skoleår. Denne andel har været stigende siden 2005. Der er dog som i Danmark på lidt længere sigt under 2 %, som ikke kommer i gang efter grundskolen. Finland ender med en pæn andel, som fuldfører en ungdomsuddannelse. Når restgruppens størrelse alligevel ligger på et mere gennemsnitligt niveau, skyldes det beskæftigelsessituationen, hvor ungdomsledigheden er betydeligt højere end i de øvrige nordiske lande. Finland når op på en samlet restgruppe for 15-29 årige på ca. 12 %.

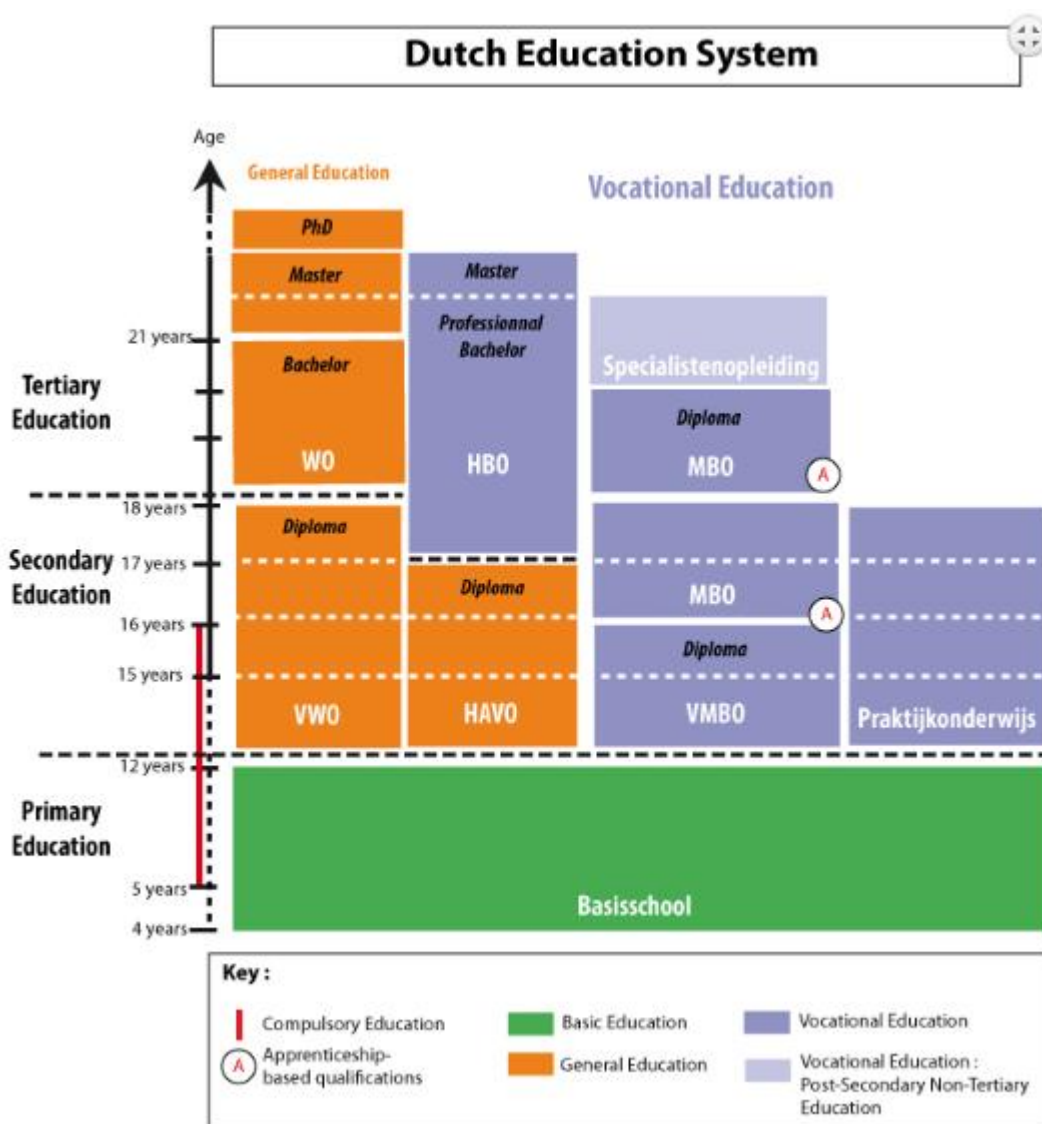
Når Sverige og Finland i en del år havde højere restgrupper end Danmark og Norge skyldes det også, at sidstnævnte lande har et mere effektivt vekselluddannelsessystem og bedre opfølgingsordninger som Ungepakkerne og lign. (Wadensjø 2012).

4.5 HOLLAND

Holland ligger i førergruppen mht. til lav restgruppeandel, som ligger mellem 7 og 8 % efter en tidligere periode, hvor den var rekordlav.

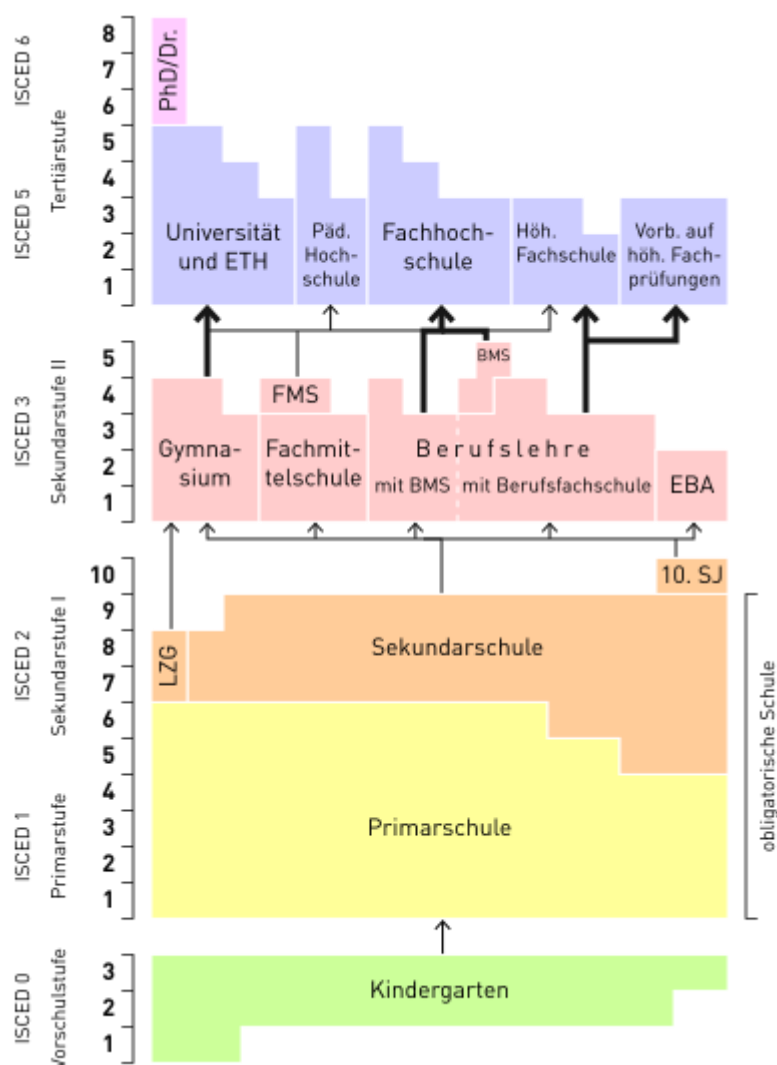
Landet har især en gunstig placering med hensyn til andelen, som afslutter ungdomsuddannelse, mens ungdomsledigheden ikke er specielt lav. Desuden har Holland den laveste gennemsnitsalder for erhvervsuddannelserne. Holland er på alle uddannelsesniveauer kendt for lave gennemsnitsalder. Hvorledes dette hænger sammen med en relativt lav restgruppe, kunne være interessant at undersøge nærmere.

4.6 SCHWEIZ

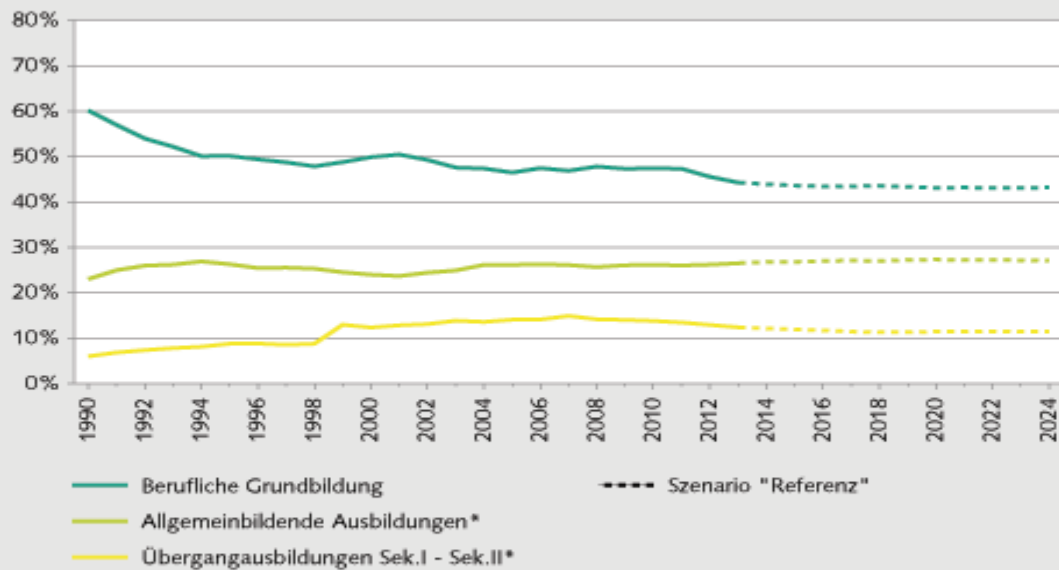
Schweiz har både en høj andel med ungdomsuddannelse, herunder særligt en høj andel som tager en erhvervsuddannelse, og en relativt lav ungdomsledighed. Dette giver en placering som de nordiske lande og Holland med en restgruppe på mellem 7 og 8 %.

Den høje andel med erhvervsuddannelse bidrager til at reducere restgruppen. Helt præcist hvordan kunne være interessant at undersøge nærmere. Der er særlig grund til at gå dybere ned i den reelle erhvervsuddannelsesandel. På det øvre sekundære niveau indgår også andre professionsretninger end det vi i Danmark kategoriserer som erhvervsuddannelser. "Gymnasium" er en ren forberedelse til universiteter og lign. Det bemærkes, at overgangen til professionsorienteret ungdomsuddannelse er faldet siden 1990, og overgangen til alment gymnasialt spor er steget. Overgangen til særlige forløb mellem lower secondary og upper secondary er steget. Udviklingen går i retning af, at Schweiz adskiller sig lidt mindre fra de øvrige lande.

Sofortige Übergänge in die Sekundarstufe II, Entwicklung 1990-2013 und wartete Quoten bis 2024

Anteil in Prozent der Lernenden der letzten Klasse der Sekundarstufe I, die sofort eine postobligatorische Ausbildung beginnen (geschätzte Quoten)

* Für weitere Informationen, siehe Daten der Grafik.

Szenarien: Stand September 2015

Quellen: Lernende (Schüler/innen und Studierende, ohne Hochschulen) BFS - Bildungsperspektiven BFS

© BFS

4.7 CANADA / ONTARIO

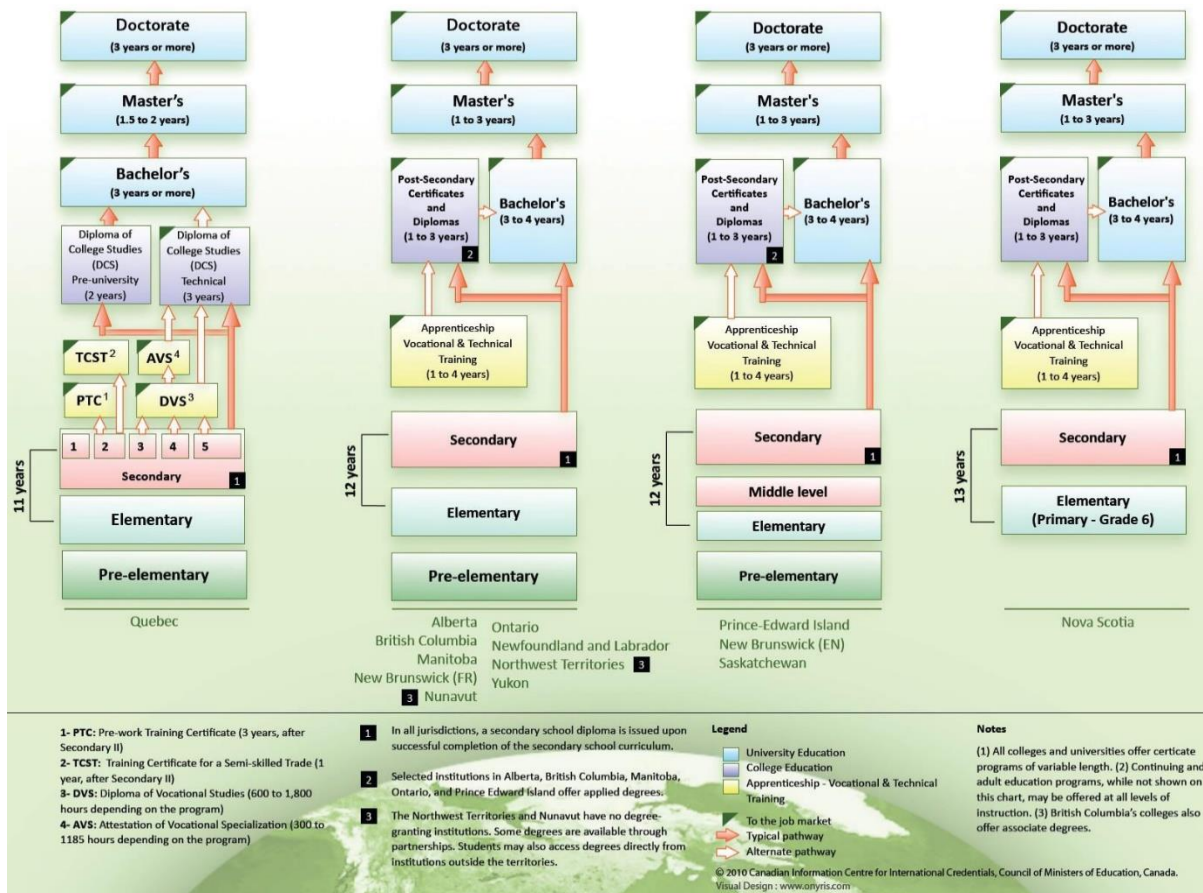
Canada har en ganske høj andel, som fuldfører en ungdomsuddannelse, og ungdomsledigheden er ikke meget højere end den danske. Alligevel har Canada en samlet restgruppe blandt 15-29 årige, som ligger på over 13 %, og der har den ligget i mindst 10 år. Canadierne noterer selv med en vis stolthed, at landet ligger pænt inden for G7-gruppen. Kun Tyskland blandt de store rige lande har lidt mindre restgruppe.

Inden for NEET-gruppen på ca. 13 % i gennemsnit har 5,7 % været ledige og 7,5 % uden for arbejdsstyrken. Inden for sidstnævnte gruppe viste en undersøgelse i 2012, at en betydelig andel ikke var jobsøgende. Interessant nok viser canadiske tal, at der er en relativt lille andel af langtidsledige.

Mænd inden for intervallet 15-29 år udgør over halvdelen af den samlede NEETS-gruppe. Men kvinder med børn har også relativt høj restgruppe, fordi de midlertidigt træder ud af arbejdsstyrken for at passe børnene.

Den canadiske provins Ontario har de seneste år været til stor inspiration for danske uddannelsesspecialister. Bl.a. fordi man på 10 år har forbedret sine PISA-resultater betydeligt. Man har især satset på at hæve niveauet for de svageste elever. Dette har fra et højt niveau givet en betydelig reduktion i restgruppen, hvorfor Ontario og Canada har en fin placering inden for G20-gruppen. Men blandt vore udvalgte lande ligger også Ontario's restgruppe dog stadig over gennemsnittet. Ontarios eksempel illustrerer, at en aktiv uddannelsespolitisk fokusering kan give en betydelig effekt.

Canada's Education Systems

5. BILAGSTABELLER (DETALJERET PÅ ALDERSINTERVALLER)

5.1 OVERBLIK OVER RESTGRUPPEN

Tabel 20. Unge mellem 15 og 29 år opdelt på aktivitet og aldersintervaller

	I uddannelse	I arbejde	Total NEET	heraf arbejdsløse	heraf uden for arbejdsstyrken
<i>15 til 19 år</i>					
Danmark	93,3	3,7	3,0	1,0	2,0
Norge	91,8	5,4	2,2	-	-
Sverige	90,2	5,9	3,9	2,0	1,9
Finland	88,8	5,9	5,4	2,2	3,2
Holland	94,7	3,2	2,2	0,6	1,6
Schweiz	89,5	5,6	4,9	-	-
Ontario	86,0	7,5	6,5	2,5	4,1
<i>20 til 24 år</i>					
Danmark	71,5	20,1	8,4	3,4	5,0
Norge	55,3	34,8	8,6	-	-
Sverige	55,9	34,2	9,8	5,0	4,8
Finland	54,6	30,9	14,6	6,4	8,1
Holland	63,8	27,5	8,7	3,5	5,1
Schweiz	58,4	32,2	9,4	-	-
Ontario	44,0	40,9	15,2	6,9	8,3
<i>25 til 29 år</i>					
Danmark	50,9	38,7	10,4	4,1	6,3
Norge	34,3	54,0	10,1	-	-
Sverige	42,5	48,4	9,0	3,8	5,1
Finland	38,3	46,9	14,8	5,8	9,0
Holland	32,9	55,5	11,6	4,5	7,1
Schweiz	42,2	49,9	7,9	-	-
Ontario	12,5	70,0	17,5	6,8	10,7

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014).

Tabel 21. Unge mellem 15 og 29 år opdelt på formel og uformel uddannelse og aldersintervaller

	Hverken i <i>formel uddannelse</i> eller arbejde	Hverken i uddannelse eller arbejde (NEET)	I (<i>u</i>)formel uddannelse
<i>15 til 19 år</i>			
Danmark	4,3	3,0	1,3
Norge	3,0	2,2	0,8
Sverige	5,4	3,9	1,5
Finland	5,8	5,4	0,4
Holland	2,7	2,2	0,5
Schweiz	5,8	4,9	0,9
Ontario	-	6,5	-
<i>20 til 24 år</i>			
Danmark	12,0	8,4	3,6
Norge	10,4	8,6	1,8
Sverige	13,7	9,8	3,9
Finland	16,1	14,6	1,5
Holland	9,8	8,7	1,1
Schweiz	11,2	9,4	1,8
Ontario	-	15,2	-
<i>25 til 29 år</i>			
Danmark	14,7	10,4	4,3
Norge	12,5	10,1	2,4
Sverige	11,2	9	2,2
Finland	16,7	14,8	1,9
Holland	13,1	11,6	1,5
Schweiz	9,5	7,9	1,6
Ontario	-	17,5	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

5.2 UDVIKLING I RESTGRUPPEN OVER TID

Tabel 22. Udvikling i restgruppens andel af en ungdomsårgang blandt 15-19, 20-24 og 25-29-årige (2006-2014)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>15 til 19 år</i>									
Danmark	2,4	2,8	2,5	3,6	3,7	3,8	3,8	3,2	3,0
Norge	2,0	2,2	2,8	2,5	2,3	2,2	2,1	2,5	2,2
Sverige	6,4	4,3	4,4	5,4	4,0	4,2	4,1	4,0	3,9
Finland	3,6	3,4	5,3	6,3	4,9	4,3	4,3	5,2	5,4
Holland	2,1	2,0	1,9	2,1	2,1	2,1	2,2	2,4	2,2
Schweiz	5,6	4,8	5,9	6,5	4,9	4,3	4,6	5,1	4,9
Ontario							6,7	5,8	6,5
<i>20 til 24 år</i>									
Danmark	5,0	5,9	6,2	7,3	8,5	8,7	9,5	8,7	8,4
Norge	7,4	6,8	5,6	7,6	7,6	7,9	8,1	8,6	8,6
Sverige	12,7	11,1	11,7	14,1	11,5	10,7	11,2	10,3	9,8
Finland	11,6	10,6	10,5	13,5	13,3	12,5	12,7	13,1	14,6
Holland	6,1	5,1	5,0	6,2	6,4	6,4	7,4	8,7	8,7
Schweiz	8,8	7,7	6,7	9,6	8,5	8,9	8,8	9,0	9,4
Ontario							16,4	14,8	15,2
<i>25 til 29 år</i>									
Danmark	6,6	7,2	6,5	8,9	10,1	10,5	11,6	10,8	10,4
Norge	8,8	8,0	7,5	8,6	10,4	9,7	8,9	9,6	10,1
Sverige	10,2	8,8	8,5	10,4	9,5	8,6	9,4	8,7	9,0
Finland	12,6	11,1	10,9	14,1	13,3	13,0	13,7	13,8	14,8
Holland	8,4	7,6	7,1	7,6	8,7	9,1	9,9	11,2	11,6
Schweiz	9,5	8,8	7,9	10,1	10,1	9,5	9,0	8,7	7,9
Ontario							16,9	17,2	17,5

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

5.3 KØN

Tabel 23. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på køn og aldersintervaller

	Total	Mænd	Kvinder
<i>15 til 19 år</i>			
Danmark	3,0	3,2	2,8
Norge	2,2	2,3	2,2
Sverige	3,9	4,4	3,3
Finland	5,4	6,1	4,7
Holland	2,2	2,3	2,1
Schweiz	4,9	5,8	3,8
Ontario	6,5	7,3	5,7
<i>20 til 24 år</i>			
Danmark	8,4	9,0	7,7
Norge	8,6	8,7	8,4
Sverige	9,8	10,1	9,6
Finland	14,6	16,9	12,2
Holland	8,7	8,0	9,4
Schweiz	9,4	10,3	8,5
Ontario	15,2	15,7	14,7
<i>25 til 29 år</i>			
Danmark	10,4	8,0	12,8
Norge	10,1	8,2	12,1
Sverige	9,0	7,5	10,6
Finland	14,8	11,8	17,9
Holland	11,6	9,2	14,1
Schweiz	7,9	5,7	10,4
Ontario	17,5	16,1	18,8

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

5.4 UDDANNELSE

Tabel 24. Restgruppens uddannelsesniveau opdelt på aldersintervaller

	Total	Grundskole	Ungdomsuddannelse	Videregående uddannelse
<i>15 til 19 år</i>				
Danmark	3,0	2,2	0,8	-
Norge	2,2	-	-	-
Sverige	3,9	1,8	2,1	-
Finland	5,4	3,8	1,6	-
Holland	2,2	1,6	0,6	-
Schweiz	4,9	-	-	-
Ontario	6,5	-	-	-
<i>20 til 24 år</i>				
Danmark	8,4	4,0	3,8	0,5
Norge	8,6	-	-	-
Sverige	9,8	3,3	6,0	0,5
Finland	14,6	5,0	9,4	-
Holland	8,7	4,2	3,6	0,8
Schweiz	9,4	-	-	-
Ontario	15,2	-	-	-
<i>25 til 29 år</i>				
Danmark	10,4	3,8	3,6	3,0
Norge	10,1	-	-	-
Sverige	9,0	3,2	3,9	1,9
Finland	14,8	3,3	7,8	3,7
Holland	11,6	4,6	4,8	2,3
Schweiz	7,9	-	-	-
Ontario	17,5	-	-	-

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

Note: Grundskole (ISCED 0-2), ungdomsuddannelse (ISCED 3-4), videregående uddannelse (ISCED 5-8)

5.5 URBANISERINGSGRAD

Tabel 25. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på urbaniseringsgrad og alder

	Total	Storbyer	Byer og forstæder	Landdistrikter
<i>15 til 19 år</i>				
Danmark	3,0	3,0	3,0	3,0
Norge	2,2	2,3	2,3	2,1
Sverige	3,9	3,8	4,1	3,7
Finland	5,4	5,4	5,7	5,0
Holland	2,2	2,5	1,9	1,9
Schweiz	4,9	5,5	4,7	4,6
Ontario	6,5			
<i>20 til 24 år</i>				
Danmark	8,4	5,8	8,9	12,5
Norge	8,6	7,2	8,7	9,5
Sverige	9,8	8,2	10,5	12,0
Finland	14,6	11,7	16,4	18,8
Holland	8,7	8,7	8,7	8,3
Schweiz	9,4	9,4	9,6	9,1
Ontario	15,2			
<i>25 til 29 år</i>				
Danmark	10,4	8,6	12,2	12,9
Norge	10,1	7,8	11,3	11,9
Sverige	9,0	7,3	10,2	11,8
Finland	14,8	11,6	17,9	18,1
Holland	11,6	11,9	11,3	11,4
Schweiz	7,9	8,4	8,2	6,4
Ontario	17,5			

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

5.6 OPRINDELSE

Tabel 26. Andel af ungdomsårgang i restgruppen opdelt på oprindelse og alder

	Total	Født i samme land	Født i udlandet
<i>15 til 19 år</i>			
Danmark	3,0	3,0	-
Norge	2,2	2,1	3,2
Sverige	3,9	3,9	3,8
Finland	5,4	5,4	-
Holland	2,2	2,0	-
Schweiz	4,9	4,6	6,9
Ontario	6,5		
<i>20 til 24 år</i>			
Danmark	8,4	8,1	10,3
Norge	8,6	8,1	13,6
Sverige	9,8	9,1	14,7
Finland	14,6	14,1	23,1
Holland	8,7	8,1	13,5
Schweiz	9,4	7,8	16,5
Ontario	15,2		
<i>25 til 29 år</i>			
Danmark	10,4	10,0	11,7
Norge	10,1	8,5	16,9
Sverige	9,0	7,0	15,9
Finland	14,8	14,2	19,8
Holland	11,6	10,0	22,3
Schweiz	7,9	5,3	12,6
Ontario	17,5		

Kilde: Eurostat og nationale statistikker (2014)

6. UDVALGTE REFERENCER

LITTERATUR:

- BFS (Schweiz) (2015): Lernende Schuler/innen und studierende ohne Hochschulen
- LO Sverige (2015): Unge vuxna som varken arbetar eller studerar i Sverige
- OECD (2015): Education at a Glance 2014
- Social Europe (2014): NEETS's in the Nordic countries by Jonas Olufsen and Eskil Wadensjø
- Statistisk sentralbyrå. Tor Peter Bø og Åsne Vigran (2014/37): Ungdom som verken er arbeid eller utdanning
- Statistics Canada: Article (2012): Youth neither enrolled nor employed (by Katherine Marshall)

DATABANKER:

- Eurostat
- OECD
- UNESCO
- Undervisningsministeriets databank
- Nationale databanker i Norge, Sverige, Holland, Schweiz og Finland
- Særudtræk fra Canadian Statistics

VIDENSPERSONER:

- Rodrigo Fernandez, OECD, Economist, Directorate for Employment, Labour and Social Affairs
- Sebastian Koenigs, OECD, Economist, Directorate for Employment, Labour and Social Affairs
- Patric Blouin, Senior Analyst, Education Indicators and Special Projects, Centre for Education Statistics, Statistics Canada
- Mika Witting, Senior Statistician, Statistics Finland
- Mika Tuonen, Senior Statistician, Statistics Finland
- Anouschca Van der Meulen, Statistics Netherlands
- Anna Eriksson, Department for Population and Welfare Statistics, Statistics Sweden
- Dr. Emanuel Von Erlach, Population et formation, Office fédéral de la statistique (OFS), Switzerland

EPINION

OM OS

Vi er et af Skandinaviens største konsulent- og analysefirmaer med kontorer i Danmark, Grønland, Norge, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Vietnam og Østrig.

Vi er en mangfoldig arbejdsplads med internationalt perspektiv og samarbejdspartnere i hele verden og beskæftiger mere end 150 fastansatte medarbejdere og 500 interviewere.

Vi leverer skræddersyede undersøgelser, der sikrer et solidt grundlag for optimale beslutninger. Vores mål er altid at præsentere analyseresultater og yde rådgivning af højeste kvalitet.

EPINION KØBENHAVN

RYESGADE 3F
2200 KØBENHAVN N
T: +45 87 30 95 00
E: TYA@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

EPINION AARHUS

HACK KAMPMANNS PLADS 1-3
8000 AARHUS C
T: +45 87 30 95 00
E: TV@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

DANMARK GRØNLAND NORGE STORBRITANNIEN SVERIGE TYSKLAND VIETNAM ØSTRIG